

ЗВЯЗДА

ДАЧНІКІ
І НАВУКОЎЦЫ:
ЯК СЭКАНОМІЦЫ
НА ПАДКОРМЦЫ 9

ЦЫТАТА ДНЯ

Максім РЫЖАНКОЎ,
першы намеснік
кіраўніка
Адміністрацыі
Прэзідэнта:

«Не заўсёды мясцовыя ўлады знаходзяць у сабе смеласць прасіць вышэйстаячыя органы дзяржкіравання аб тым, што выходзіць за іх кампетэнцыю. На самай справе, на мой погляд, трэба дзейнічаць больш упэўнена ў гэтым плане, бо вы ж абараняеце інтарэсы сваіх грамадзян, якія тут пражываюць. Задача мясцовых уладаў — пастарацца знайсці магчымы варыянт вырашэння праблемы, нават калі трэба будзе звяртацца на самы верх. Стаўленне да ўлады ў краіне ў цэлым ідзе ад таго, як вырашаюцца ў першую чаргу жывіццёвыя пытанні людзей на месцах».

«Вы ўскладаеце на сябе адказнасць за будучыню Беларусі»

У Палацы Незалежнасці абмеркавалі фармат і змест работы Канстытуцыйнай камісіі

Учора адбылася сустрэча Аляксандра Лукашэнкі з членамі Канстытуцыйнай камісіі, рашэнне аб фарміраванні якой было прынята на VI Усебеларускім народным сходзе.

У сустрэчы ўзялі ўдзел вышэйшыя службовыя асобы, члены Савета Рэспублікі, дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, прадстаўнікі мясцовых органаў улады, рэальнага і фінансавога сектараў эканомікі, грамадскіх аб'яднанняў, навукі, адукацыі, культуры і спорту.

Прэзідэнт назваў змяняльнай той факт, што Канстытуцыйная камісія пачынае сваю дзейнасць 15 сакавіка — у Дзень Канстытуцыі.

СТАР. 2

Фота: БелТА

Лядовы аэрапатруль

Сяргей ДЗЯРУГА і Яўген РЫЖАНКОЎ — вадалазы. Шмат гадоў яны працуюць у камандзе ратавальнікаў на Вілейскім вадаасховішчы. Летам на маторнай, а зімою — на аэралодцы (у арсенале станцыі ёсць адмысловая тэхніка пад назвай «Піранья»), калі прагучыць сігнал трывогі, у лічаныя хвіліны аказваюцца на месцы выратавання, нягледзячы на тое, што плошча вадаасховішча немалая. Гэтымі днямі, асабліва ў выхадныя дзенькі, калі на лёдзе шмат аматараў зімовай рыбалкі, ратавальнікі выезджаюць на патруляванне, аб'язджаюць рыбацкія палатачныя гарадкі, вядуць растлумачальныя размовы аб паводзінах на тонкім лёдзе і нават папярэджваюць. І гэтаму ёсць прычына — плюсовая тэмпература, дождж і сонечныя промні хутка зробіць лёд небяспечным для ахвотных павудзіць.

Анатоль КЛЯШЧУК,
фота аўтара.

КОРАТКА

- У Беларусі пачалі прышчэпляць супраць каранавіруса кітайскай вакцынай.
- У Нацыянальны аэрапорт Мінск 13 сакавіка прыбыў новы самалёт «Белавія» Embraer 195-E2 у юбілейнай ліўрэі ў гонар 25-годдзя з дня ўтварэння авіякампаніі.
- Беларусь і Расія правядуць штабную трэніроўку Ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны 16—18 сакавіка.
- У Беларусі на 1 сакавіка зарэгістравана на 18 % менш беспрацоўных, чым год таму.
- Экасцезжку будуць у заказніку «Спораўскі».
- У Гродне адкрыўся тэнісны цэнтр з крытымі кортамі.

«ЦІХАЕ» ПАЛЯВАННЕ... НА НЯЎДОБІЦЫ

Першую партыю шампінёнаў сабралі на новай грыбной фабрыцы пад Гроднам

Беларускі інвестпраект рэалізаваны за дзевяць месяцаў. Яго канчатковая магутнасць — 780 тон грыбоў у год. Пакуль задзейнічана палова плошчаў, але ўжо ў найбліжэйшы час тут спадзяюцца выйсці на поўны вытворчы цыкл. Гэта дазволіць не толькі забяспечваць мясцовы рынак, але і прадаваць грыбы за мяжу, у прыватнасці, у Расійскую Федэрацыю. Наколькі перспектыўны гэты бізнес і з якімі асноўнымі рызыкамі можа сутыкнуцца прадпрыемства? Карэспандэнт «Звязды» пабывала на грыбной фабрыцы «Фішка Плюс» і сустрэлася з яе кіраўніцтвам.

СТАР. 5

Перспектыўны бізнес

«...адказнасць за будучыню Беларусі»

СИМВАЛ НОВАЙ ЭПОХІ

«З Асноўным Законам нашай краіны мы прайшлі шлях становлення першай суверэннай дзяржавы на нашай зямлі. І значэнне, напэўна, гэтай Канстытуцыі будзе вызначана перш за ўсё гэтым фактам. Прыняты 27 гадоў таму, ён стаў сімвалам новай эпохі свабоднага, мірнага і стабільнага жыцця беларускага народа, — сказаў ён. — **Усе гэтыя гады мы развіваліся пад кіраўніцтвам тых прынцыпаў, якія былі закладзены ў аснову Канстытуцыі. Мы шмат чаго дасягнулі, і жыццё не раз даказвала правільнасць абранага шляху. Індикатарам сталі мір і парадак у нашай краіне, згода ў грамадстве, захаванне, нягледзячы на шматлікія спробы знешніх сіл унесці разлад у наш агульны дом.**»

Падзеі мінулага года, па словах Аляксандра Лукашэнкі, прадманастравалі ўстойлівасць сістэмы.

«Гэта нішто іншае, як **цвёрдасць пазіцыі і прынцыпаў людзей з дзяржаўным мысленнем. Людзей, якія захавалі краіну.**» — адзначыў ён. — Сёння беларусы ўсвядомілі, што маглі страціць. Сваё мірнае жыццё і суверенітэт. Гэта гадоўня каштоўнасці, якія стаяць вышэй і за палітычныя, і за сабыстыя рознагалосці ў грамадстве».

Час энтузіязму, лічыць Прэзідэнт, што гарантам дадзеных каштоўнасцяў з'яўляецца моцная ўлада і народ, які абараняе свой уклад жыцця і спрадвечныя традыцыі.

ЯК ФАРМІРВАЛАСЯ КАМІСІЯ?

«У пачатку адказнага, лёсавызначальнага кроку — карэкцёрскай Асноўнага Закона, мы павінны ўлічыць усе ўрокі мінулага, у тым ліку і нядаўняга мінулага, — падкрэсліў беларускі лідар. —

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Не сумняваюся, што кожны з нас усведамляе сваю ролю ў гэтым працэсе. Вы ўвойдзеце ў гісторыю як стварылі абноўленую Канстытуцыю. Але гадоўнае — вы ўскладаеце на сябе адказнасць за будучыню Беларусі».

Пры фарміраванні камісіі было імкненне ахапіць усе сферы жыцця і дзейнасці грамадства, каб максімальна ўлічыць інтарэсы і голас кожнага беларуса, дадаў Аляксандр Лукашэнка. У яе ўвайшлі прадстаўнікі дзяржаўных органаў, юрыдычнай навукі, грамадскіх аб'яднанняў, розных галінаў эканомікі і сацыяльнай сферы.

«**Важна, што ўсе вы паважаныя і аўтарытэтычныя людзі, якія вызначаюць актыўную грамадзянскую пазіцыю і веданнем запітаў той часткі грамадства, якую прадстаўляеце.** Вашы заслугі, без перабольшвання, прызнаныя народам. Я разлічваю, што разам вы станеце эфектыўнай камандай і выканаеце давераную вам работу на самым высокім узроўні», — выказаў спадзяванне Прэзідэнт.

ГАЛОСНАСЦЬ І ЭВАЛЮЦЫЯ

Перш чым абмеркаваць фармат і змест работы камісіі, Аляксандр Лукашэнка коротка пазначыў прынцыповыя моманты яе дзейнасці.

Першы — дзейнасць Канстытуцыйнай камісіі павінна насіць галосны і адкрыты характар. «**Дзяцінасць вашай работы для ініцыятыў людзей — гэта пэўнае даверу грамадства да яе выніку.**» — падкрэсліў ён. — Многія прапановы па змяненні Канстытуцыі ўжо паступілі падчас грамадскага абмеркавання на дзяляговых пляцоўках, а таксама па парламенцкай лініі, пры падрыхтоўцы VI Усебеларускага народнага сходу. Таму галоўная задача Канстытуцыйнай камісіі — арганізаваць шырокае абмеркаванне прапанаваных карэкцёраў Асноўнага Закона».

Кіраўнік дзяржавы прапанаваў актыўна выкарыстоўваць сродкі масавай інфармацыі, электроннай камунікацыі, каб забяспечыць публічнасць і празрыстасць працэсу.

Другі прынцып, які абазначыў беларускі лідар, датычыцца духу карэкцёравак. «**Змяненне нашага Асноўнага Закона не азначае, што дзеючая Канстытуцыя сябе вычарпала.** З ёй мы сфармаваліся як суверэнная, правая, незалежная, сацыяльная дзяржава, і праз больш чым 25 гадоў гэты дакумент цалкам актуальны, — лічыць Аляксандр Лукашэнка. — Дарчы, нядаўняе сацыялагічнае даследаванне грамадства якраз гэта і паказала: больш за 65 працэнтаў, калі не памыліся, — увогуле не лічаць патрэбным змяняць цяперашнюю Канстытуцыю».

Кожная норма Асноўнага Закона павінна служыць галоўнай мэце — захаванню краіны, каб было што перадаць нашым дзецям і ўнукам, падкрэсліў Прэзідэнт. У рабоце над Канстытуцыяй варта ўлічыць перадавы міжнародны вопыт, дадаў ён, але ў аснове павінны стаяць нацыянальны інтарэсы, палітычныя і прававыя традыцыі.

АДЗІНСТВА І НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ

Асноўны запят грамадства сёння — народнае адзінства, адразу абазначыў спікер ніжняй палаты беларускага парламента Уладзімір Андрэйчанка, які агучыў ініцыятыўны грамадзянскі ўнёсак змяненняў у Канстытуцыю. «Сёння перад намі новыя выклікі, і работа, безумоўна, будзе няпростая, — працягнуў ён. — Неабходна забяспечыць далейшае развіццё дзяржавы і грамадства, захаванне пры гэтым суверенітэту, грамадзянскага міру і згоды. Гэта пацвярджае і аналіз тых прапановаў, якія паступілі падчас правядзення дзяляговых пляцовак і непасрэдна ў Палату прадстаўнікоў».

Галоўная выснова — абсалютная большасць насельніцтва выступае супраць радыкальных рэформаў, заявіў Уладзімір Андрэйчанка.

«Практычна ніхто не сумняваецца ў такіх бяспрэчных каштоўнасцях, як незалежнасць краіны, сацыяльная дзяржава, шматвектарныя знешнепалітычны курс, развіццё сяброўскіх адносін з Расіяй і ўдзел у інтэграцыйных працэсах, — пералічыў ён. — Людзі падтрымліваюць ідэю захавання прэзідэнцкай рэспублікі, разумеюць, што менавіта яна з'яўляецца гарантам эфектыўнасці змен у эканоміцы, дзяржаўным ладзе, грамадскім развіцці».

Таму да змяненняў у Канстытуцыі трэба падыходзіць вельмі ўважана, крытычна аднаўляць прапановы, якія паступаюць ад розных сацыяльных груп, што нярэдка прэтэндуе на меркаванне большасці, рэзюмаваў Уладзімір Андрэйчанка.

«Увогуле, што патэнцыял дзеючай Канстытуцыі яшчэ далёка не вычарпаны, — пагадзіўся ён з кіраўніком дзяржавы. — І яе карэкцёраў павінна ажыццяўляцца толькі па тых пытаннях, якія сапраўды наступілі ў ідэалягічнай».

Апошняе пацвярджае і той факт, што значная частка прапановаў, якія паступілі, не датычыцца непасрэдна Канстытуцыі, але ляжыць у плоскасці праблем рэалізацыі сацыяльнай, маладзёжнай палітыкі дзяржавы, пытанняў экалогіі, жыцця, жыллёва-камунальнай гаспадаркі і падобнага.

«Мяркую, нам варта вырашаць усе гэтыя пытанні без «раздзімання» канстытуцыйных нормаў, а праз павышэнне якасці і аўтарытэту законаў», — падзяліўся старшыня Палаты прадстаўнікоў.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

У ТЭМУ

«Канстытуцыя — гэта вельмі сур'ёзны дакумент, фундамент прававой сістэмы любой дзяржавы», — адзначыў старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка ў размове з журналістамі пасля заканчэння сустрэчы. Сярод змяненняў, якія магчыма, будучы абмяркоўвацца камісіяй, спікер назваў адзіны дзень галасавання, што прапануюць увесці ў тым ліку і грамадзяне — дзень эканоміі сродкаў.

«Што датычыцца тэрмінаў, лічу, што трэба завяршыць работу камісіі не пазней жніўня-верасня з такім разлікам, каб потым была магчымаць абмеркаваць праект абноўленай Канстытуцыі з нашым насельніцтвам і пасля яшчэ раз вярнуцца і прадставіць канчатковы вынік на рэфэрэндум, які пройдзе ў пачатку наступнага года», — паведзіў Уладзімір Андрэйчанка.

«Любая Канстытуцыя мае комплекс наступных нормаў, якія вызначаюць прававы статус чалавека і грамадзяніна, сістэму дзяржаўнай улады і характар узаемаадносін паміж органамі дзяржавы і чалавекам, і грамадствам, — дадаў загадчык кафедры канстытуцыйнага права юрыдычнага факультэта БДУ, доктар юрыдычных навук, заслужаны юрыст Беларусі Рыгор Васілевіч. — Па гэтых кірунках і пойдзе работа. З часу прыняцця Канстытуцыі ў 1994 годзе ў грамадскім жыцці і замежжы, сусветнай практыцы адбылося шмат змен, напрацаваны вопыт. Думаю, многія правы, не толькі сацыяльна-эканамічныя, але і іншыя, асабістыя, будуць дапрацаваны, напоўнены новым зместам».

Вектар карэкцёравак канстытуцыйных нормаў і прынцыпаў вызначачы і інфармацыйныя тэхналогіі, заўважаў юрыст. У сферы дзяржаўнай улады, магчыма, будзе ўдакладнена форма кіравання краінай.

«Мне здаецца, што ўсе шкільца да таго, каб была прэзідэнцкая рэспубліка, але з пэўнай мадэрнізацыяй паўнамоцтваў, узаемаадносін паміж Прэзідэнтам, урадам і парламентам, — сказаў вучоны. — У цэлым, мне здаецца, што сама па сабе Канстытуцыя ў цяперашняй рэдакцыі — дыхотомія, паказала сваю жыццязольнасць, вільны патэнцыял, таму пытанне заклучаецца яшчэ і ў тым, каб наша прававая свядомасць развівалася, умацоўвалася і каб тыя канстытуцыйныя прынцыпы і нормы, якія зафіксаваны, бездакорна выконваліся».

«У нас ёсць свая краіна і мы будзем дзейнічаць так, як трэба»

Каманда кіраўніка краіны перамагла ў адным з этапаў біятлоннай гонкі «Мінская лыжня – 2021». Пасля Прэзідэнт выказаў накіраванне МАК, пракаментаваў заяву Еўрапейскага вшыльнага саюза і «выкрывальны» фільм экстрэмсіскага тэлеграм-канала.

Пасля двухгадовага перапынку традыцыйнае змовае спартыўнае свята «Мінская лыжня – 2021» вярнулася, гэтым разам у мінулую суботу на пляцоўку Рэспубліканскага цэнтру алімпійскай падрыхтоўкі «Раўбічы». У першай біятлоннай эстафетнай гонцы на старт выйшлі 13 каманд — кіраўнікі краіны, Адміністрацыі Прэзідэнта, Апарату Саўміну, Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта, Нацыянальнага сходу, КДК, аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама.

Каманда Прэзідэнта перамагла ў першай эстафетнай гонцы. Другое месца заняла каманда Віцебскага аблвыканкама, трэцяе — Брэсцкага. Пасля цырымоні ўзнагароджання і кароткай фотасесіі кіраўнік дзяржавы адказаў на некалькі пытанняў прадстаўнікоў ЦМІ.

«НА СЛАБЫХ УВАГУ НЕ ЗВЯРТАЮЦЬ»

Адно з пытанняў ад журналістаў было пра Алімпіяду ў Токіа — будучае глабальнае спартыўнае свята, якое можа быць для беларускай каманды спасаванне непрызнаннем з боку Міжнароднага алімпійскага камітэта Віктара Лукашэнкі кіраўніком Нацыянальнага алімпійскага камітэта.

Аляксандр Лукашэнка выказаў расчараванне такім рашэннем МАК і дадаў: «Але, ду-

маю, нам з гэтай нагоды «парыцця» не трэба. **У нас ёсць свая краіна і мы будзем сваю палітыку будаваць так, як гэта трэба.**»

Аляксандр Лукашэнка расказаў, як перад справаздачна-выбарным сходам у НАК было даслана патрабаванне, каб у склад кіраўніцтва не ўваходзілі пэўныя людзі. У адваротным выпадку пагражалі санкцыямі. Але тут наша пазіцыя непорушная: у нас ёсць свая краіна і мы будзем дзейнічаць так, як лічым патрэбным. «Вы ж бачыце, нас пачынаюць ужо па ўсіх франтах падціскаць, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Нават на «Еўрабачанні»...»

Усе падобныя рашэнні палітызаваныя, упэўнены кіраўнік дзяржавы і паўтарыў: «**Калі мы хочам быць нацыяй, мы павінны выстаяць. А яшчэ раней я вам казаў, што незалежнасць і суверенітэт вельмі дорага каштуюць. Вось яно ўсё і дэманструецца на міжнароднай арэне. Але ёсць моцныя. На слабыя увагу не звяртаюць.**»

«ДЛЯ МЯНЕ Ё ГЭТЫМ НЕ БЫЛО НІЯКАЙ НЕЧАКАНАСЦІ»

Чарговае пытанне — пра ацэнку вынікаў рэспубліканскага апытання грамадскай думкі «Сацыяльнае мысленне», згодна з якім беспэка і стабільнасць аказаліся для беларусаў у прыярытэце перад якасцю жыцця.

«Для мяне ў гэтым не было ніякай нечаканасці, абсалютна ніякай. І тое, што людзі на першае месца паставілі беспэку і стабільнасць, для мяне таксама не было нечаканасцю, — сказаў Прэзідэнт. — Гэтыя пратэс-

туны нам працэнтаў у гэтым плане дадалі. Я ўжо казаў: **наш народ, калі паглядзець на бяспадзе мінулага года, зразумеў, што можа страціць. Таму людзі заклапаціліся бяспэкай і стабільнасцю.**»

«НЕ ДАЙ БОГ МЫ Б ІХ НЕ СПЫНІЛІ»

Прэзідэнт, адказваючы на пытанне журналістаў, расказаў, што пакуль не паспеў цалкам паглядзець дакументальны фільм тэлеграм-канала, прызнанага экстрэмсіскай, пра яго, але пастараецца гэта зрабіць.

«Кажуць, доўгі фільм. У мяне няма столькі часу на яго. Мне далі блокі для аналізу, агляд. Я зрабіў выснову, што новага там нічога няма. І няма адказу на пытанні: «Дзе ягонае?» Прэзідэнт дадаў, што проста немагчыма, каб ён «казаў адно, рабіў другое, а вы б мяне падтрымлівалі». «Для мяне самае страшнае — абняславіцца перад вамі. Я ніколі не зраблю так, як не кажу», — акцэнтаваў увагу кіраўнік краіны.

Прэзідэнт сказаў, што абавязкова азнаёміцца з фільмам. «Я павінен вам паказаць, бо яны ж там прозвішчы называюць, паказвалі нейкія пабудовы. Напрыклад, Лукашэнка акнуўся на Вадохрышча на «Усходзе» (згодна з фільмам, так нібыта называецца адна з рэзідэнцый у Мінску. — «Зв.»). Я вас прывяду да сябе дамоў, пакажу гэту лазню, пакажу, дзе дрэвы сек», — запэўніў Аляксандр Лукашэнка.

Наконт свайго наручнага гадзінніка Прэзідэнт заўважыў, што яму ўжо амаль 15 гадоў. І гэта падарунак былога Прэзідэнта Казахстана Нурсултана Назарбаева.

«Адкрыю вам сакрэт. Ні адзін Прэзідэнт, я думаю, гадзіннікі не купляе. Чаму? На любым мерапрыемстве, саміце гаспадар дорыць нейкі падарунак. Я даручыў, каб усе мае гадзіннікі вылажылі ў музеі Палаца Незалежнасці. Усе падарункі Прэзідэнта захоўваюцца ў рэзідэнцыі Прэзідэнта. Мы іх выкладзем, вы паглядзіце», — дадаў кіраўнік краіны.

Ён пабаяў, што расказа, які збіраў грошы, якія выкарыстоўвае ў цяжкай моманты.

«Вось пандэмія. Неабходна ўрачам даплаціць, лекі купіць. А ў бюджэце не заплаваны гэтыя грошы. І я па долары за тону нафты, хто б ні пастаўляў, гадоў 15, як бабка ў вёсцы, у кашалек складала. Гэта ўсё відаць у бюджэце, але гэта непарушны запас. Я ніколі сабе не дазволіў ўкрасці нешта ў людзей, бо я выраў, у страшонай беднасці. Ведаю кошт кожнага рубля», — падкрэсліў кіраўнік краіны.

Ён рэзюмаваў, што мэта фільма — энтузіязм падтрымліваць. «Бойцеся гэтых людзей, вы ж бачыце, якія кніжкіца на чужую ўласнасць. Так яны будуць кіраваць краінай. Яны нашых бізнесменаў, айцішнікаў, іпэшнікаў распануць на працягу двух гадоў. Няхай бы распанулі і народы далі, але ў кішэню пакладуць. Юра Васкрасенскі ўжо прызнаўся, што яны хацелі — пералісілі падпрыемствы, падзілілі іх. Не дай бог мы б іх не спынілі — ужо б жылі ў іншай дзяржаве», — заявіў Прэзідэнт.

Марыя ДАДАЛКА,
Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА,

Мінскі раён.

Маладых цікавіць, як будзе жыць краіна

У Савец Рэспублікі прайшлі мерапрыемствы Усебеларускай патрыятычнай акцыі «Мы — грамадзяне Беларусі!»

Найлепшыя навучэнцы краіны атрымалі з рук спікера верхняй палаты парламента Наталлі Качанавай важны дакумент у жыцці кожнага беларуса — пашпарт грамадзяніна Рэспублікі Беларусь. Акцыя, якая праходзіць ва ўсіх рэгіёнах краіны, прымеркавана да Дня Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Фота БелТА

Дваццаць чатырнаццацігадовых юнакоў і дзяўчат не толькі атрымалі ва ўрачыстай абстаноўцы пашпарты і дзяржаўныя сімвалы нашай краіны (кожнаму ўдзельніку арганізатары падарылі Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь), але і мелі магчымасць пазнаёміцца з дзейнасцю верхняй палаты беларускага парламента, а таксама задаць свае пытанні яе спікеру — сустрэча прайшла ў фармаце дыялогавай пляцоўкі.

Ва ўрачыстай цырымоніі таксама прынялі ўдзел старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям Віктар ЛІСКОВІЧ і першы сакратар Цэнтральнага камітэта ГА «Беларускі саюз моладзі», сенатар Дзмітрый ВАРАНЮК.

— З гонарам хачу ўручыць вам пашпарты Рэспублікі Беларусь. І гэта стала добрай традыцыяй праводзіць мерапрыемства ў рамках Усебеларускай акцыі «Мы — грамадзяне Беларусі!», — прывітала юнакоў і дзяўчат спікер верхняй палаты парламента Наталля Качанова. — Вы азнаёміліся з экспазіцыяй музея Савета Рэспублікі, даведаліся, чым займаюцца людзі, якія тут працуюць.

Яна растлумачыла юным удзельнікам сустрэчы, што Савет Рэспублікі — гэта важная дзяржаўная інстытуцыя, орган тэрытарыяльнага прадстаўніцтва, і расказала аб функцыях сенатарскага корпуса.

Наталля Качанова падкрэсліла, што 15 сакавіка — асабліва дата ў гісторыі нашай дзяржавы. У гэты дзень 27 гадоў таму была прынята Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, наш Асноўны Закон стаў пачаткам новай эпохі ў летапісе краіны, трывалым фундаментам для дасягнення яе рэальнага суверэнітэту.

Бадай, самым яркім момантам сустрэчы, акрамя, безумоўна, урачыстай цырымоніі ўручэння пашпарту, стала шчырая і адкрытая гутарка з маладымі людзьмі, якія пыталі аб усім, што іх хвалюе.

Вучаніцу сярэдняй школы № 6 горада Полацка Алену Міхіну цікавіла, наколькі, з пункту гледжання Наталлі Качанавай як карэнай жыхаркі гэтага горада, відавочныя змяненні ў яго выглядзе і ці сумуе па ім. Спікер верхняй палаты парламента шчыра прызналася: сумуе, бо з гэтым горадам звязана шмат асабістага. Яна адзначыла, што Полацк працягвае прыгажэць з кожным годам, і ў яго вялікія перспектывы для далейшага развіцця. І наогул, гэта датычыцца ўсёй нашай краіны, якая, як падкрэсліла старшыня Савета Рэспублікі, выглядае па-гаспадарску далгеджанай, утульнай, камфортнай і вельмі прыгожай.

А вучня Опальскай сярэдняй школы Іванаўскага раёна, што на Брэстчыне, Сяргея Гарошку як пераможца абласнога этапу праекта «100 ідэй для Беларусі» цікавіла меркаванне спікера верхняй палаты парламента адносна ўдасканалення спосабаў кантролю і павышэння бяспекі дзяцей — менавіта для іх хлопец распрацаваў праект «Разумны партфель», які дазваляе бацькам даведацца аб месцазнаходжанні школьніка.

Наталля Качанова перакананая — бяспека дзяцей знаходзіцца на першым месцы ў выхаваўчым працэсе, і сучасныя тэхналогіі дазваляюць увесць час

удасканальваць гэты працэс. Час і яго патрабаванні становяцца ўсё больш апэратыўнымі, і гэта асноўны складнік нашага сучаснага жыцця, таму тое, што сёння актуальна, павінна знаходзіць адлюстраванне ў такіх важных і карысных праектах, распрацаваных моладдзю і для моладзі.

Яшчэ маладых людзей цікавілі самыя розныя пытанні: ад захапленняў спікера Савета Рэспублікі да яе бачання перспектывы развіцця нашай краіны. На ўсе пытанні Наталля Качанова адказала досыць адкрыта і шчыра. Пасля заканчэння гутаркі ў размове з журналістамі яна прызналася, дзеці ў аднолькавым узросце мараць аб адным, але ёсць розніца ў пакаленнях:

— Я, вядома, згадвала сябе, бо некаторыя пытанні, што яны задавалі, у наш час мы не ведалі і не думалі. Напрыклад, пра інфармацыйныя тэхналогіі — гэта ўжо іншае стагоддзе, — адзначыла яна. — Але разам з тым, я убачыла, што гэта такія ж дзеці, якімі былі і мы калісьці: яны вучацца, займаюцца танцамі, спортам і, канешне, усё тое, што іх хвалюе — цікавіла калісьці і нас: як будзе жыць краіна?

Старшыня Савета Рэспублікі падкрэсліла, што на сустрэчы прагучалі вельмі цікавыя пытанні, і яна чарговы раз зразумела: чым больш будзе падобных сустрэч з моладдзю, тым больш эфектыўнай будзе і работа сенатарскага корпуса ў тым ліку. Таму што гаворка ідзе аб рабоце над тым, чым будзе жыць краіна заўтра — аб законапраектах.

— Падчас гутаркі з моладдзю мне было вельмі прыемна пачуць, што ў іх дастаткова дарослыя пытанні, іх хвалюць і палітыка, і развіццё нашай краіны, і усё астатняе. Я парадавалася, што малады чалавек у 14 гадоў — гэта ўжо сфарміраваная асоба, якая думае аб будучым сваёй краіны, — рэзюмавала яна.

Вольга АНУФРЫЕВА.

НАПАЎНЯЦЬ ЖЫЦЦЁ КАНКРЭТНЫМІ СПРАВАМІ

3 такім пажаданнем кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар СЕРГЕЕНКА звярнуўся да падлеткаў падчас уручэння пашпарту

На ўрачыстую цырымонію да Дня Канстытуцыі ў Музеі сучаснай беларускай дзяржаўнасці запрасілі 20 навучэнцаў з усіх абласцей краіны. Героямі ўсебеларускай акцыі «Мы — грамадзяне Беларусі!» традыцыйна сталі найлепшыя прадстаўнікі маладога пакалення — выдатнікі вучобы, удзельнікі навукова-практычных канферэнцый, пераможцы і прызёры прадметных алімпіяд, рэспубліканскіх слаборніцтваў, фестываляў, конкурсаў, актывісты дзіцячых і маладзёжных грамадскіх аб'яднанняў.

Фота БелТА

«Сёння краўнальная, хвалюючая сустрэча ў жыцці дзяцей: яны атрымліваюць свой першы сур'ёзны дакумент — пашпарт грамадзяніна Рэспублікі Беларусь, які з'яўляецца чарговым крокам у дарослае жыццё. Сімвалічна, што ўручэнне праходзіць у важнае дзяржаўнае свята — Дзень Канстытуцыі. Дзеці прыехалі ў Музей сучаснай беларускай дзяржаўнасці з розных куткоў краіны. Усе яны ўжо маюць дасягненні ў вучобе, спорце, творчасці, з'яўляюцца лаўрэатамі, пераможцамі розных рэспубліканскіх, абласных конкурсаў, — перадае словы Ігара Сергеевіча БелТА. — Гэта даволі адказны этап — атрымаць у 14 гадоў пашпарт, ды і яшчэ тут, у цэнтры Мінска, у Адміністрацыі Прэзідэнта. Канстытуцыя — гэта асноўны дакумент нашай краіны, дакумент вышэйшай юрыдычнай сілы. Непасрэдна ў Канстытуцыі адлюстраваны такія пытанні, які дзяржаўны лад, правы, свабоды і абавязкі грамадзян Беларусі. Атрымаўшы пашпарт, юнакі і дзяўчаты таксама набываюць пэўныя правы і абавязкі перад дзяржавай, сваімі бацькамі».

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта выказаў упэўненасць, што гэтыя хлопчыкі і дзяўчынкі з дзіцячых гадоў нацэлены на пэўныя дасягненні і канкрэтныя напрамкі работы, і без працы яны не сталі б лаўрэатамі. «Я упэўнены, што маладое пакаленне, якое сёння ўступае ў жыццё, будзе і далей развіваць тыя традыцыі, якія закладзены ў нас у краіне», — падкрэсліў ён.

«Паўлінка» для патрыётаў

12 сакавіка ў тэатры імя Янкі Купалы адбылося незвычайнае прадстаўленне. Дадатковы паказ візитуі тэатра, легендарнай «Паўлінкі», з якой распачаўся 101-ы тэатральны сезон, арганізавалі адмыслова для ўдзельнікаў аўтапрабегу «За адзіную Беларусь!» і актывістаў новага грамадскага аб'яднання «Патрыёты Беларусі».

Ігу маладых артыстаў сустрэлі вельмі цёпла і ўдзячна. Для кагосьці паход у тэатр стаў нагодай прыехаць у сталіцу з іншага горада. «Сёння я не проста прыйшла, а прыехала з Гомеля, так рабіла і на мінулым тыдні. Наведваючы Купалаўскі тэатр, я выказваю падтрымку беларускаму мастацтву. У мяне тут шмат аднадумцаў, мы выступаем за заха-

ванне нашай гісторыі, нашых традыцый. Хацелася б, каб і іншыя звярнулі на гэта ўвагу і пачалі цікавіцца беларускай культурай. Канешне, я ў маладосці хадзіла на «Паўлінку» — вельмі цікава параўнаць з тым, што я бачыла раней», — падзялілася з намі адна з глядачак. А нехта трапіў у Купалаўскі першы раз, нават жыўчы ў Мінску. «Сёння адбудзецца мой дэбют як глядача: я ўпершыню прыйшоў у тэатр імя Янкі Купалы», — шчыра прызнаўся нам мужчына, які прадставіўся Станіславам.

Новую версію «Паўлінкі» ўжо зазналі і паказалі на тэлебачанні ў суботу. Наступны раз на канале «Беларусь 3» тэлеверсію спектакля пакажэць 27 сакавіка, у Сусветны дзень тэатра.

Арына КАРПОВІЧ.
Фота Кастуся ДРОБАВА.

Надвор'е

І зноў ідзе холад

У выхадныя ўначы пры праясненнях да 12 марозу, а ўдзень — на 1—3 градусаў халадней, чым звычайна.

Быццам бы сярэдзіна сакавіка і павінна актыўна і беспаваротна цяплець, але да нас зноў прыносіць халаднае паветра з боку паўночных шырот. І — так, радысны спеў птушак адмяняецца. Да канца тыдня — зноў снег і істотны мінус на дварэ, бо ў Беларусі стане халаднай, паведамлілі рэдакцыі спе-

цыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі і радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У аўторак на тэрыторыі краіны стане крыху халадней. У гэты дзень да нас прыйдзе актыўны фронтальны раздзел, які перамяшчаецца з боку Украіны. Павялічыцца і ўшчыльнацца воблачнасць. На большай частцы краіны прыйдуць апады ў выглядзе мокрага снегу і дажджу, месцамі моцныя, у асноўным мокры

снег. У асобных раёнах магчыма наліпанне мокрага снегу.

У сераду будзе пераважаць воблачнае надвор'е. На большай частцы краіны прыйдуць апады і выглядае мокрага снегу і дажджу. Уначы і раніцай у асобных раёнах магчымы слабы туман і галалёд, на дарогах галалёдзіца. Вечер прагназуецца паўночны, паўночна-ўсходні ўмераны, у дзённыя гадзіны месцамі парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 3 да плюс 3 градусаў, удзень — 1—7 цяпла.

Радыкальная змена надвор'я пачнецца ўжо ў чацвер. Месцамі па краіне прыйдуць кароткачасовыя апады, у асноўным мокры снег. Уначы і раніцай на асобных участках дарог магчыма галалёдзіца. Вечер прагназуецца паўночны ўмераны. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 5 да плюс 2 градусаў, удзень — ад мінус 1 да 5 цяпла.

І ў пятніцу паўночны вечер працягне прыносіць нам халаднае паветра. Месцамі па краіне прыйдзе кароткачасовы снег. Вечер прагназуецца пераменных напрамкаў, слабы. Уначы і раніцай на асобных участках дарог магчыма галалёд-

зіца. Тэмпература паветра панізіцца. Уначы гадзіны каляеца 1—8 марозу. Тэмпература ў сярэдзіне дня складзе ад трох градусаў марозу да чатырох цяпла.

Паводле прагностычнага агляду айчынных сіноптыкаў, у выхадныя дні атмасферны ціск вырасць. Толькі ў асобных раёнах краіны магчымы невялікі кароткачасовы снег. Тэмпература паветра ўначы складзе 2—8 марозу, пры праясненнях — да мінус 12 градусаў. Удзень у суботу будзе ад мінус 3 да плюс 4 градусаў, у нядзелю — ад мінус 1 да 6 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

Добрыя навіны

ПАДАРУНКІ ДЛЯ МАЗЫРШЧЫНЫ

Бяспека людзей на адным з найбуйнейшых пляжаў
і якасць здароўя жыхароў васьмі раёнаў рэгіёна

На Мазыршчыне адсвяткавалі наваселле новай выратавальнай станцыі і правялі першыя даследаванні на новым апаратах камп'ютарнай тамаграфіі.

Пачатак работы ў Мазырской гарадской бальніцы новага камп'ютарнага тамаграфа — доўгачаканая падзея для медыкаў і іх пацыентаў. Важна, што набыццё сучаснага медабсталявання дазволіць павысіць даступнасць і якасць аказання медыцынскай дапамогі не толькі для жыхароў Мазыршчыны, але і для насельніцтва ўсяго рэгіёна Прыпяцкага Палесся. Апарат камп'ютарнай тамаграфіі набыты за кошт пазыкі Міжнароднага банка рэканструкцыі і развіцця ў мэтах барацьбы з COVID-19. Гэта адзін з 25 КТ-апаратаў, якія закуплены для Беларусі. Між тым, новы камп'ютарны тамаграф для Мазырской установы аховы здароўя — апарат Siemens на 64 зрэзы.

— Гэта другі рэнтгенаўскі камп'ютарны тамаграф у бальніцы. Першы апарат КТ эксплуатаваўся з 2007 года, ён тэхнічна састарэў, — удакладніў загадчык рэнтгенаўскага аддзялення Мазырской гарадской бальніцы Сяргей ПУНЬКО. — Для ўстаноўкі новага абсталявання правялі рэканструкцыю памяшканняў. Сучасны КТ дазваляе праводзіць каля 40 даследаванняў у змену. Час на іх правядзенне значна скараціцца. Плюс ёсць набор праграм, якія дазваляць прымяняць розныя метадыкі, каб больш якасна выяўляць захворванні.

Урач-рэнтгенолаг гарадской бальніцы Настасся ЧАСНАКОВА тры з паловай гады таму прыехала ў Мазыр па размеркаванні. Для работы на новым абсталяванні спецыяліст прайшла адмысловае навучанне. Кажы, што працаваць на апаратах такога класа — сапраўднае задавальненне. Яна растлумачыла, што

разумеем, што сітуацыя з COVID-19 патрабуе дадатковых укладанняў, — адзначыў Генадзь Салавей.

Старшыня Гомельскага аблвыканкама звярнуў увагу, што ў хуткім часе на Гомельшчыне завершыцца ўстаноўка новых камп'ютарных тамаграфаў у Калінкавіцкай цэнтральнай раённай бальніцы і ў Гомельскай гарадской клінічнай бальніцы № 3. Новымі апаратамі КТ плануецца забяспечыць Гомельскую

***

Яшчэ адно адкрыццё доўгачаканай сацыяльна важнага аб'екта адзначылі на Мазыршчыне. Так, у райцэнтры адкрыты новы будынак берагавой станцыі Таварыста ратавання на водах. Яе спецыялісты клапацяцца пра бяспеку людзей на вадзе на адным з найбуйнейшых пляжаў на тэрыторыі Гомельскай вобласці.

абласную і гарадскую клінічную бальніцы № 1, Чачэрскую цэнтральную раённую бальніцу.

Між тым, летась у рэгіёне для Мазырской бальніцы было набыта медыцынскае абсталяванне амаль на два мільёны рублёў. Закуплены апараты ультрагукавой дыягностыкі, штучнай вентыляцыі лёгкіх, санітарны аўта-транспорт і многае іншае.

Новы аб'ект на беразе Прыпяці адкавае ўсім сучасным патрабаванням. Аналагаў гэтай выратавальнай станцыі ў рэгіёне сёння няма, звярнуў увагу старшыня Гомельскай абласной арганізацыі таварыста ратавання на водах Павел НОВІК.

Дарчы, з'яўленне новага будынка Мазырской выратавальнай станцыі — сапраўды доўгачаканая падзея. Яго будаўніцтва пачалося яшчэ ў пачатку 2000-х, але пасля доўгі час работы прыпыніліся. Летась Гомельскі аблвыканкам прыняў рашэнне працягнуць фінансаванне аб'екта.

Падчас цырымоні адкрыцця выратавальнай станцыі старшыня Гомельскага аблвыканкама Генадзь Салавей падкрэсліў, што няма нічога даражэйшага за жыццё чалавека, таму вялікая ўвага і ў рэгіёне, і ў краіне аддаецца таму, каб не дапусціць гібель людзей ад знешніх прычын:

— Як следства комплекснай работы ўсіх зацікаўленых службаў і ведамстваў, за 2020 год у Гомельскай вобласці намяцілася ўпэўненая тэндэнцыя да зніжэння гібель людзей, — адзначыў губернатар.

Летась у вобласці быў выратаваны 41 чалавек, з іх 10 непаўналетніх. Папярэдняга 1712 няшчасных выпадкаў.

Між тым, у раёне дзеяння Мазырской выратавальнай станцыі больш за 10 гадоў не было ніводнага выпадку гібель.

— З 36 выратавальных станцый, якія ёсць у краіне, 15 знаходзяцца на тэрыторыі Гомельскай вобласці, і Мазырская — адна з тых, якія здольныя вырашаць цэлы комплекс пытанняў, у тым ліку і па падрыхтоўцы спецыялістаў, — падкрэсліў старшыня Беларускага рэспубліканскага таварыста ратавання на водах Анвар ІГАМ-БЕРДЫЁЎ.

Штат Мазырской выратавальнай станцыі — два дзясяткі кваліфікаваных супрацоўнікаў. Гэта вадалазы, матроўска-ратавальнікі, матарысты і медыкі. Яны забяспечаны ўсім неабходным для нясення службы. У новым будынку станцыі для супрацоўнікаў уладкаваны пакой для псіхалагічнай разгрузкі, памяшканне для прыёму ежы, трэнажорная зала і вучэбны клас.

Наталія КАПРЫЛЕНКА.
Фота БелТА.

Грамадства

Якія змены могучь адбыцца ў пенсійнай сістэме?

Дадатковае страхаванне па схеме 3+3, дыферэнцаваныя каэфіцыенты і механізм «адкладзенай пенсіі»

Прапановы па ўдасканаленні пенсійнага забеспячэння абмеркавалі днямі ў штаб-кватэры нацыянальнага прафцэнтра прафсаюзнай спецыяльнасці і Мінпрацы і сацыяльнай абароны. У сустрэчы таксама прымалі ўдзел прадстаўнікі бізнес-колаў.

Як нагадалі ў ФПБ, свае прапановы, якія агучваюцца ў працоўных калектывах, прафсаюзы накіравалі для разгляду ў профільнае міністэрства ў пачатку года. Яны датычыліся дадатковага пенсійнага страхавання, дыферэнцаваных вылатаў у залежнасці ад працоўнага ўнёску кожнага работніка, парадку налічэння пенсій працоўным пенсіянерам, некаторых аспектаў прафесійнай і льготнай пенсій.

Цяпер гэтыя прапановы знаходзяцца ў стадыі практычнай прапрацоўкі. Міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ на сустрэчы ў ФПБ расказала аб магчымым механізме дадатковага пенсійнага страхавання. Прапануецца абсалютна новая сістэма, якая лабудавана па прынцыпе 3+3. Што яна прадугледжвае? Калі работнік вырашыць рабіць адлічэнні са свайго заробку 3% на асабовы рахунак, столькі ж павінен будзе адлічваць на яго і наймальнік. Дарчы, прадугледжваецца, што на гэтыя адлічэнні будзе распаўсюджвацца спадчыннае права.

Цікава і тое, што такая сістэма не будзе мець дадатковых выдаткаў для бізнесу. Як так? Вельмі проста: гэтыя пералічаныя прапануецца рабіць у межах тых 28% страхавых унёскаў, якія сёння выплачвае наймальнік за кожнага работніка.

На сустрэчы адзначылі, што прапанаваны механізм можа стаць добрым стымулам для развіцця дадатковага пенсійнага страхавання.

Трэба сказаць, што на сённяшні дзень толькі 5% работнікаў удзельнічаюць у такіх праграмах назапашвання дадатковай пенсіі.

Прагучала ў нацыянальным прафцэнтры і тэма дыферэнцаванага налічэння пенсій, якая на сённяшні дзень больш нагадвае «ўраўнілаўку». Профільнае міністэрства зараз прапрацоўвае варыянты таго, каб павысіць залежнасць памеру пенсіі ад узроўню заробку і працягласці працоўнага стажу работніка. Сэнс такі: чым больш працоўны ўнёсак — тым большай павінна быць пенсія.

Акрамя таго, на думку прадстаўнікоў Мінпрацы, павысіць памер пенсіі можа і механізм «адкладзенай пенсіі». Дарчы, гэта не навацыя — сістэма дзейнічае з 2012 года, але не надта вядомая ў краіне: ёй скарысталася пакуль каля 6 тысяч работнікаў. Што яна прадугледжвае? Калі чалавек дасягнуў пенсійнага ўзросту, але працягвае працаваць і адмаўляецца на гэты перыяд ад выплаты пенсій, яго памер пенсіі значна павялічваецца з таго моманту, як ён вырашыць скончыць сваю працоўную дзейнасць і скарыстацца назапашаным. Спецыялісты падлічылі, што за пяць адкладзеных гадоў магчыма павялічыць гэтыя выплаты ў 1,7—1,8 раза.

Дарчы, тэме працоўных пенсіянераў падчас сустрэчы было аддадзена шмат увагі, што і невыпадкава: зараз да гэтай катэгорыі адносіцца больш за 400 тысяч чалавек. ФПБ настойвае на больш справядлівых падыходах у адносінах да іх:

— У краіне прынята нацыянальная стратэгія даўгажывучага. Адна з мэт, закладзеных у праграме, — стымуляванне больш працяглага працоўнага жыцця, фарміраванне камфортнага ўзроўню даходу стальных людзей. Але існуючыя падыходы супярэчаць гэтаму, — звяртае ўвагу старшыня ФПБ Міхаіл ОРДА. — Зараз, калі работнік працягвае працаваць па дасягненні пенсійнага ўзросту, памер яго пенсіі не пералічваецца, не залежна ад таго, колькі ён прапрацаваў на пенсіі. Пры гэтым чалавек працягвае адлічваць страхавыя ўнёскі. Да таго ж адпаведным каэфіцыентам абмяжоўваецца і памер яго пенсіі. Гэта не матывуе людзей далей легальна працаваць.

Лідар беларускіх прафсаюзаў агучыў адзін з магчымых варыянтаў вырашэння гэтай праблемы: вызваліць такіх работнікаў ад выплаты 1% ад свайго заробку ў фонд сацабаронаў насельніцтва ці рабіць перарозлік заробку з улікам работы пасля дасягнення пенсійнага ўзросту. Гэта, як лічаць прафсаюзы, будзе справядліва ў адносінах да людзей, якія ўжо вырацавалі неабходны стаж і зрабілі свой унёсак у фарміраванне салідарнай пенсійнай сістэмы.

Вольга АНУФРЫЕВА.

інтэлектуальныя алгарытмы камп'ютарнага тамаграфа з лёгкасцю ажыццяўляюць шмат задач, якія раней спецыяліст павінен быў рабіць уручную. Працос работы становіцца прасцей, хутчэй, камфортней для пацыентаў.

З доўгачаканым набыццём сучаснага абсталявання урачоў і іх пацыентаў павіншавалі старшыня Гомельскага аблвыканкама Генадзь САЛАВЕЙ, начальнік галоўнага ўпраўлення аховы здароўя Гомельскага аблвыканкама Мікалай КУДЗЬНЬЧУК і старшыня Мазырскага райвыканкама Алена ПАУЛЧКА.

Кіраўнік рэгіёна падзякаваў медыкам за самаадданую работу ў няпростых эпідэмічных умовах.

— Здароўе кожнага чалавека для нас у прыярытэце. Без здаровай нацыі немагчыма паспяховае развіццё эканомікі. Падчас наведвання аб'ектаў аховы здароўя мы ў першую чаргу звяртаем увагу на медыцынскае абсталяванне, на недахопы, якія варта ліквідаваць, укладваем у гэтую галіну сродкі. І мы

— Медыцына — тая сфера, якой у нашым раёне аддаецца асобная ўвага. Толькі ў 2020 годзе ва ўстановы аховы здароўя было накіравана чатыры мільёны рублёў. Работа па ўдасканаленні сістэмы аховы здароўя горада і раёна будзе працягнута і сёлета, — падкрэсліла старшыня Мазырскага райвыканкама Алена Паўлечка.

Словы падзякі ў бок выканаўчай улады за фінансавую падтрымку выказала галоўны ўрач Мазырскіх цэнтральнай гарадской паліклінікі Наталія ЦІШКОВА. Яна падкрэсліла, што сучасны тамаграф павысіць даступнасць і якасць аказання медыцынскай дапамогі на міжраённым узроўні для ўсяго Палескага рэгіёна. У Мазырскую бальніцу звяртаюцца па дапамогу не толькі жыхары горада, але і сямі раёнаў вобласці — Ельскага, Жыткавіцкага, Калінкавіцкага, Лельчыцкага, Нараўлянскага, Петрыкаўскага, Хойніцкага. Да таго ж ва ўмовах лячэння пацыентаў у каранавіруснай інфекцыі новы апарат КТ — дадатковы інструмент дыягностыкі захворванняў лёгкіх.

«ЦІКАЕ» ПАЛЯВАННЕ... НА НЯЎДОБІЦЫ

НАЗАД ХОДУ НЯМА

Апошнім часам у бізнесу ёсць шырокі інтарэс да грыбной справы — вытворчыя модулі з'яўляюцца даволі часта. Але не ўсе працуюць стабільна. Як аказалася, перспектыва ў грыбной справе не заўсёды трывалая, а вось рызык — хоць адбаўляй. Напрыклад, у Гродзенскім раёне новая фабрыка «Фішка Плюс» па ліку ўжо трэцяя, але толькі тут атрымліваюць ураджай. Астатнія хоць і ўступілі ў дзеянне нядаўна, амаль не працуюць. Ці не сутыкнецца з такой праблемай новы вытворца?

Дырэктар Гродзенскай грыбной фабрыкі Станіслаў ШАРЭЛЬ згадваецца, што рызыка ёсць, як і ў кожным бізнесе. Асабліва ў плане збыту. Але палюць праведзена вельмі вялікая і затратная работа, назад, як кажуць, ходу няма. І хоць сам працэс устаноўкі модуля даволі хуткі — з усёй інфраструктурай на гэта спатрэбілася менш чым год — яшчэ столікі заняла падрыхтоўчая работа. Напрыклад, амаль год чакалі расшэння па выдзеленым участкам.

На зборы грыбоў задзейнічаны толькі жанчыны. Вядома, тут гатовы браць і мужчын, некаторыя нават працягнулі цікавасць, але далей справа не пайшла.

— Гэта вельмі зацягнула працэс. І быццам бы ўсе імкнуліся дапамагчы, але ў кожнай інстанцыі дакументы разглядаліся не менш за месяц, а такіх інстанцый няма. Многа і розных узгадненняў. Кожнае — па месяцах, вось і набег год, — расказвае дырэктар.

Пляцоўкай, якую прапанавалі мясцовыя ўлады, заснавальнікі фабрыкі задаволены. І хоць участак прыйшлося ачышчаць ад хмызнякоў, інжынерная інфраструктура была зусім побач і не патрабавала значных намаганняў. Ды і да Гродна недалёка — крыху больш за дзесяць кіламетраў. А гэта зручная лагістыка для збыту прадукцыі і падвозу кадраў. Праўда, на той час

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

у раёне якраз пачалі будавацца яшчэ дзве фабрыкі грыбоў, але новыя заснавальнікі не баяліся канкурэнцыі. Маўляў, месца на рынку хопіць усім, асабліва пры магчымасці экспарту.

ПОЎНАЯ АЎТАМАТЫКА І ПЕРШЫ УРАДЖАЙ

Бываць на грыбной фабрыцы мне даводзілася і раней. Для нашай краіны і для Гродзеншчыны гэта вытворчасць перастала быць экзотыкай. Разам з тым, кожнае новае прадпрыемства стараецца ўдасканаліць работу нейкімі новымі механізмамі. Напрыклад, на Гродзенскай фабрыцы «Фішка Плюс» працуе аўтаматычная лінія, якая поўнасьцю выключае ўдзел чалавека. Гэта машына робіць загрузку кампосту, размяркоўвае яго па паліцах, пры неабходнасці разрыхляе. Калі закладка завершана, бокс зачыняецца.

— Першы грыб ідзе на 17-ы дзень. Але асноўная мэта — вырасціць моцны сярэдніх памераў грыб 1-га гатунку. І яшчэ арыентуемся на заказчыка, яго запысы, пяць-шэсць сантыметраў у дыяметры — гэта класіка. Такі грыб і па вазе, і па якасці найбольш спелы, — тлумачыць **тэхнолаг Анастасія АЛЕШЧЫК**.

У адрозненне ад лясных грыбоў, якія акумулююць у сабе ўвесь негатыў навакольнага асяроддзя — цяжкія металы, радыяцыю — шампінёны лічацца чыстымі. Іх тут нічым не паліваюць,

акрамя вады. Спецыялісты нават на смак вызначаюць кандыцыю. Ды і на выгляд грыбы з градкі выглядаюць апетытна.

Вядома, поўная аўтаматыка — справа не танная, але дазваляе захаваць усе патрэбныя параметры, упэўнены на прадпрыемстве. Клімат-кантроль, вільготны рэжым — усё робяць механізмы згодна з камп'ютарнай праграмай, якой можна кіраваць аддалена, нават з Нідэрландаў, паколькі ўсе механізмы менавіта іх вытворчасці. А вось модуль спраектаваны брэсцкай кампаніяй, якая мае вопыт у грыбной справе. Цяпер выдаткі ідуць у асноўным на закупку сыравіны. Міцэлій паступае з-за мяжы, торф — з Баранавіч. Мяркуюцца, што і саму грыбніцу будуць у хуткім часе выпускаць беларусы.

— Гэта дазволіць у значнай ступені зменшыць выдаткі на яе закупку, бо кампост — аснова ўраджаю, — падкрэсліў дырэктар. —

Пакуль у нас такой тэхналогіі няма, але брэсцкая фірма будзе ў Кобрыне кампосны завод і плануе запусціць сёлета. Канешне, мы хутчэй за ўсё прыездзем на беларускі кампост. Лагістыка будзе таннейшая, чым везці з-за мяжы. А гэта вельмі значны пакет затрат.

Падлічылі, што аб'ект павінен акупіць сябе за сем гадоў. Пакуль фабрыка толькі-толькі ўступіла ў дзеянне. Мяркуюцца, што пры поўнай загрузцы тут атрымаюць каля 800 тон грыбоў у год.

ГРЫБАВОД — ПРАФЕСІЯ РЭДКАЯ

Адзінае, што на фабрыцы робіцца ўручную — гэта збор ураджая. Але гэта вельмі важны складнік вытворчага ланцужка, таму і падбор персаналу выдзецца адпаведны. Тых, хто жадае працаваць, адпраўляюць набрацца вопыту да фабрыкаў іншых фабрык.

На зборы грыбоў задзейнічаны толькі жанчыны. Вядома, тут гатовы браць і мужчын, некаторыя нават працягнулі цікавасць, але далей справа не пайшла. Відаць, не могуць мужчыны выконваць такія манатонныя дзеянні. Але тых, хто прайшоў, зацікаўлены ў рабоце. Ёсць жанчыны з мясцовых вёсак, хтосьці ездзіць з Гродна. З гэтай мэтай заключаны дагавор з маршрутнымі перавозчыкамі. Калі фабрыка запрацуе на поўную магутнасць, колькасць грыбавадоў павялічыцца ўдвай.

На фабрыцы не ўтойваюць — цяжка хоць невялікая, але ёсць. Бо не кожнаму чалавеку дадзена

сбраць грыб. Гэта манатонная работа, і ў той час вельмі хуткая — павінна быць добра развітая дробная матарыка. Таму нават па тэмпературце чалавека можна вызначыць, падыходзіць яму гэта праца ці не — флегматыкі тут наўрад ці ўпішучца. Не падыходзіць і жанчыны з доўгімі пазногцямі, бо могуць пашкодзіць далікатны прадукт.

Зараз са зборам грыбоў спраўляецца каля дваццаці чалавек. Літаральна на днях грыбавадоў прыступіць да збору другой партыі ўраджаю. Напачатку зразаюцца маляры грыбы, а ўжо на другой і трэцяй хвалях — усе астатнія.

— Галоўнае ў нашай вытворчасці — гэта збыт, — якія раз зазначвае дырэктар Станіслаў Шарэль. — Лічу, што трэба да гэтай справы падключыцца і перапрацоўчы. Мы выдзем перагаворы з Гродзенскім кансервавым заводам, прапануем ім браць нашу прадукцыю для вырабу салянак ці марынавац. Але пакуль адказу з іх боку не атрымалі. Самім займацца перапрацоўкай складана з-за дарагой тэхналогіі.

Вядома, маладоўму прадпрыемству даводзіцца вытрымліваць канкурэнцыю з боку іншых фабрык, напрыклад, Брэсцкіх, дзе адны з першых у краіне заняліся гэтай справай і нарасцілі значныя аб'ёмы. Гродзенская фабрыка мае свой, мясцовы, рынак. Па большасці забяспечваецца Гродзенскі раён, што зручна па лагістыцы, развозяцца ўпакоўкі і па вобласці.

— У нас бяруць прадукцыю каля дзясятка гандлёвых прадпрыемстваў. Ёсць і аб'екты харчавання. Зайку выконваем на працягу сутак. Гэта важна, бо тэрмін рэалізацыі грыба абмежаваны — усяго 21 дзень, — зазначае суразмоўнік.

Пакуль грыбавадоў спадзяюцца толькі на сябе. Зараз на фабрыцы шукаюць магчымасць выхаду на расійскі рынак, і пэўныя дамовы ўжо ёсць. Справа — за пакемам дакументаў. Між тым падчас прыняцця абласной праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця на пяцігодку гаварылася і аб новым імпульсе ў грыбной справе. Гэта важна і для спажыўца, які хоча атрымаць свежую прадукцыю ад уласнага вытворцы.

Маргарыта УШКЕВІЧ. Фота Мікалая ЛАПІНА.

Вясне — дарогу

НАРАВІСТАЯ ГАРЫНЬ: СЮРПРЫЗЫ АДМЯНЯЮЦА

На Палессі сёлета рыхтаваліся да паводкі, але працэс пайшоў роўна і без нечаканасцяў

Сёлетняя зіма адзначылася вялікім снегам, у тым ліку і ў Палескім рэгіёне. Таму з лютлага тут пачалі рыхтавацца да магчымай паводкі. Раённыя аддзелы МНС правялі сустрэчы і гутаркі з насельніцтвам, выдалі неабходныя рэкамендацыі, падрабязныя інструкцыі па падрыхтоўцы жылля і прысядзібных участкаў да магчымай надзвычайнай сітуацыі.

Асабовы склад і спецтэхніка падраздзяленняў ратавальнікаў да магчымай паводкі былі падрыхтаваныя з зімы. Для адпампоўвання вады ў Століне былі гатовыя дзве помпавыя станцыі. На выпадок эвакуацыі насельніцтва альбо падвозу прадуктаў тут заўсёды могуць быць задзейнічаны катар, усюдыход і іншая тэхніка. Асабліваючы небяспеку ўяўляе сабой магчымае забруджванне вады ў калодзежах і свідраваных пры паводцы, аб чым насельніцтва своечасова папярэджваюць спецыялісты. Мясцовым

жыхарам настойліва рэкамендавалі прыбраць смецце з падворкаў, абсталяваць накрыўкамі калодзежы, заткнуць любыя дзіркі ў будынках, ачысціць і прадэзынфіцыраваць выгравныя ямы. Мясцовыя ўлада, адпаведныя службы папярэджвалі насельніцтва, што вялікая паводкі можа і не здарыцца, але быць да яе гатовымі неабходна.

Таму, напрыклад, на гідралагічны пост «Вітаравічы» на рацэ Гарынь у Столінскім раёне двойчы за суткі прыходзіць работнік, каб вымераць узровень вады. Гэты пост — своеасаблівы водныя вароты раёна. Тут сустрэкаюць першую ваду з тэрыторыі Украіны.

Начальнік аддзела гідралогіі і аграметэаралогіі «Брэстаглідрамета» Міхаіл КОЗЫРАЎ паведаміў карэспандэнту газеты, што паводка гэтай вясной адпавядае сярэднім шматгадовым значэнням, і сёлета наравістая Гарынь, самая паводкаванабяспечная рака Брэсцкіх, мяркуючы па ўсім, не прынесе сюрпрызаў. Міхаіл Іванавіч

адзначыў, што служба гідрпрагназавання Белгідрамета дала дакладны прагноз па Гарыні, у тым ліку пра знаходжанне ракі на ліку паводкі.

— Гэта мы і назіраем зараз. За дзень 10 сакавіка ўзровень вады падняўся на 11 сантыметраў і дасягнуў адзнакі 462. А за пяць наступных дзён вада ўзнялася ўсяго на 4 сантыметры. Гэта значыць, паводка знаходзіцца на піку, за якім узровень пачне памалу зніжацца. Такой сітуацыі паспрыяла надвор'е. Не здарылася рэзкага прыялення. Уначы час некалькі тыдняў трымаецца адмоўная тэмпература. Таму вада прыбывала не хутка, а паступова. Такая абстаноўка нават Гарыні, як бачым, не дала «разгуляцца».

На другіх рэках Брэсцкіх паводка таксама ў межах шматгадовых значэнняў. На Прыпяці ваганні ўзроўню блізка да сярэдніх, які і ў басейне Заходняга Буга.

— Паводка павінна быць вясною, так задумана прыродай, гэта, акрамя ўсяго

іншага, яшчэ і залог добрага ўраджаю, — падкрэсліў Міхаіл Козыраў.

Варта адзначыць, што палешукі прывыклі да паводак. Проста бяспечныя і цёплыя зімы апошніх гадоў крышку прытупілі пільнасць. Ну і, вядома, ніхто не хацеў бы такіх паводак, якія па маштабах набліжаюцца да стыхійных бедстваў. Такімі былі паводкі 1974 года, калі залівала цэлыя населеныя пункты і даводзілася па вуліцы павесіць на лодках. У 1979 годзе Давыд-Гарадок на некаторы час аказваўся нават адрэзаным ад усюго свету. Апошняя значная паводка здарылася ў Палескім рэгіёне ў 1999 годзе. Тады поўнасьцю злілося міжрэчча Прыпяці і Ясельды. Вёскі аказаліся на астравах, а Узараную глебу змывала цячэннем, цэлыя тарфяныя палі плавалі. Вялікая вада была і ў 1958 годзе, у літаратуры можна знайсці звесткі пра сапраўдны палескі павод 1845-га. Таму да паводкі трэба заўсёды быць гатовым.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

№ 5-Н/2021
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ
по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов,
дач с продажей права заключения договора аренды земельного участка в г. Гомель

№ лота	Наименование объекта/ адрес земельного участка: г. Гомель	Целевое назначение	Кадастровый номер, площадь земельного участка	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку док-ции, руб.	Наличие ограничений, обременений
1	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, У-1465 (по генплану)	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	340100000008004529 0,0940 га	12 916,90	1 000,00	3 687,94	Зона санитарной охраны водопроводных сооружений, обременения: присутствие фундамента, строительного мусора, капитального здания неустановленного назначения
2	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, У-2372 (по генплану)		340100000008004298 0,0871 га	33 442,15	3 000,00	3 892,75	Зона санитарной охраны водопроводных сооружений, охраняемая зона объектов газораспределительной системы, обременения: присутствие фундамента, строительного мусора, капитального не завершенного строительством сооружения
3	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, У-2717 (по генплану), ул. Прозрачная, 137		340100000008004819 0,0916 га	14 328,81	1 400,00	3 791,45	Зона санитарной охраны водопроводных сооружений, обременения: присутствие двух фундаментов, строительного мусора, леготипного временного сооружения санитарного назначения

1. Организатор аукциона – Коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

1.1. **Начальная цена** предмета аукциона лота № 1 определена как сумма начальной цены не завершенного строительством жилого дома согласно заключению об оценке РПТ «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в размере **10 027,30** бел. руб. и начальной цены права заключения договора аренды земельного участка в размере **2 889,60** бел. руб.

1.2. **Начальная цена** предмета аукциона лота № 2 определена как сумма начальной цены не завершенного строительством жилого дома согласно заключению об оценке РПТ «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в размере **30 445,91** бел. руб. и начальной цены права заключения договора аренды земельного участка в размере **2 996,24** бел. руб.

1.3. **Начальная цена** предмета аукциона лота № 3 определена как сумма начальной цены не завершенного строительством жилого дома согласно заключению об оценке РПТ «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в размере **11 177,77** бел. руб. и начальной цены права заключения договора аренды земельного участка в размере **3 151,04** бел. руб.

2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов на земельном участке в г. Гомель, предоставляемом в аренду сроком на 99 лет, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220. Получить в установленном порядке разрешительную документацию на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство одноквартирного жилого дома. Желающим предварительно ознакомиться с документами обращаться в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» (г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. № 3-6, № 3-14).

3. Аукцион состоится 21 апреля 2021 г. в 14.30 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 24, при наличии не менее двух участников. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели Республики Беларусь и юридические лица, а также иностранные юридические лица, иностранные граждане. В аукционе допускаются участие на стороне покупателя консолидированных участников, подавших в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» в указанные в извещении сроки следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на р/с ВУ74 ВАРВ 3012 2030 8001 3000 0000 в филиале ГОУ ОАО «Белгартпромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИК ВАРБВУ2X. Получатель платежа – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа – оплата задатка за участие в аукционе. Кроме того, НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (с указанием транзитного счета) в филиале ГОУ ОАО «Белгартпромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 – для возврата задатка за участие в аукционе (в случае неподачи на аукционных торгах) – это только для физических лиц. Индивидуальные предприниматели и юридические лица производят оплату задатка со своего расчетного счета.

Перечень документов, представляемых участниками:
4.1. заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; гражданскому Республики Беларусь – копия паспорта, представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность;
4.2. представители или уполномоченные должностные лица юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица;

Информация размещена на сайте: www.geodezcentr.by либо gomelbelzem.by

ООО «Центр Белинвентаризация»
г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

- ✓ Раздел и установление порядка пользования земельным участком
- ✓ Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения
- ✓ Пересчет долей в связи с изменением капитального строения

ИЗВЕЩАЮ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ГОМЕЛЬСКОГО ОБЛАСТНОГО СОЮЗА ПОТРЕБИТЕЛЬСКИХ ОБЩЕСТВ, тел. 8 (0232) 50 60 93

№ лота	Наименование объекта	Начальная стоимость, лота, бел. руб., без НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	Изолированное помещение (квартира) с инв. № 350/D-195984 площадью 41,7 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, пр-д Куйбышевский, 22-3	35 100,00 руб.	3 510,00 руб.

Срок подачи заявления По 14 апреля 2021 г. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Дата, время и место проведения аукциона 16 апреля 2021 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Номер р/с для перечисления задатка ВУ71ВРБВ3012178339019330000 в РД № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК ВРБСВВУ2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 16.03.2021 г. Шаг аукционных торгов – 5%. Заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона. Стоимость лота, сформированная на аукционе, должна быть выплачена Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) Продавцу в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона

Для участия в аукционе необходимо представить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с ООО «Центр Белинвентаризация».
2. Заверенный банком копия платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов.
3. Юридическим лицам – резидентам Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего регистрацию юридического лица; представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
4. Юридическим лицам – нерезидентам Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем в 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
5. Индивидуальным предпринимателям – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
6. Физическим лицам – представителю физического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.
7. При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
8. Участник аукциона, выигравший торги, либо лицо, признанное покупателем, оплачивает стоимость затрат на организацию и проведение аукционных торгов. Организатор аукционных торгов.
9. Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением ООО «Центр Белинвентаризация»

Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 50 56 62, (029) 341 15 45

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона)
по поручению
Речичского районного потребительского общества (продавец)

извещает о проведении 31 марта 2021 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

№ лота	Наименование имущества	Начальная цена продажи с НДС, бел. руб.	Задаток (10%) с НДС, бел. руб.
1	Наименование холодильного оборудования: камера т/изолир. холод. КХН-31.4	4104,00	410,40
2	Наименование холодильного оборудования: камера т/изолир. холод. КХН-11	1728,00	172,80

Дата проведения предыдущего аукциона 11.03.2021 г. Выход – 06.02.2021 г. в газете «Гомельские ведомости».

Продавец: Речичское районное потребительское общество, г. Речица, ул. Привокзальная, 2. Контактный телефон +375296900010. Шаг аукциона – 5% от начальной цены лота в фиксированной сумме.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с ВУ60БЕЛВ30121322650003226000 в филиале ОАО «Банк БелВэБ», г. Гомель, ул. Советская, 71, БИК ВЕЛВВУ2X, УНП 490870026.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Прим. заявления для участия в аукционе заканчиваются 29.03.2021 г. в 17.00. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.

Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; копия или индивидуальный предпринимателем (далее ИП) Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юр. лица или ИП, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным ИП – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или ИП Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или ИП – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юр. лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу юр. лица Республики Беларусь не явилось участие в установленном законом порядке, а в аукционе участвовал только один участник, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять)%. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Невьяк участника торгах на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; оплата должна быть произведена в сроки согласно заключенному договору купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости объекта. Проводится аукцион в соответствии с Положением ООО «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества.

Дополнительная информация по контактному телефону организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62 и на сайте www.delooценка.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор электронных торгов,
Оператор электронной торговой площадки)

информирует о проведении повторных электронных торгов по продаже имущества УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» (Продавец)

Лот № 110321001, состав:
1. Подземный гараж-стоянка, инв. № 110D-2750508, 1193,9 кв. м, г.п. – 2002, этаж – подвалный, 1 шт.
2. Автоматическая система пожаротушения подземного гаража-стоянки, инв. № 910348.
3. Автоматическая система дымоудаления подземного гаража-стоянки, инв. № 910350.
4. Система охраны подземного гаража-стоянки, инв. № 911802.

Адрес: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Димитрова, 15-67. Начальная цена продажи без НДС – 70 751,90 руб.

Электронные торги состоятся 29.03.2021 в 10.00 (по времени на ЭТП «ТОРГИБЕЛ»).

Детальная информация о порядке участия в электронных торгах, условиях участия, сроке подписания договора купли-продажи, условиях оплаты размещена на сайтах Организатора электронных торгов (<http://торги.бел>, <http://ino.by>), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (<http://gki.gov.by>).

Организатор электронных торгов: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • www.торги.бел • e-mail: torgi@ino.by

Па палічках

ПРАТЭРМІНАВАНЫЯ, АЛЕ ПРЫДАТНЫЯ

Паўгода дадатковага выкарыстання дакументаў

Беларусы могуць працягваць карыстацца некаторымі дакументамі, тэрмін дзеяння якіх заканчваецца ў перыяд з 10 лістапада 2020-га да 10 мая 2021-га, яшчэ паўгода. Такое рашэнне, нагадаем, дзейнічае згодна з Указам Прэзідэнта № 442 «Аб падаўжэнні тэрміну дзеяння дакументаў». Разабрацца, як карыстацца пратэрмінаванымі паперамі і ў чым карысць ад падаўжэння іх дзеяння, карэспандэнт «Звязды» дапамагла намесніку міністра юстыцыі Наталлі ФІЛІПАВА.

Чым карыснае падаўжэнне тэрміну дзеяння

Гэта ўжо другое рашэнне аб падаўжэнні дзеяння дакументаў, якое прымалася на хвалі эпідэмічнага ўсплёску, аднак тэрмін дзеяння і пералік дакументаў адрозніваюцца.

Усё го адпаведнай пастанове ўрада ўтрымліваюцца тры пералікі дакументаў і адміністрацыйных працэдур, тэрмін дзеяння якіх працягнуты на паўгода. Гэта 190 адміністрацыйных працэдур для грамадзян, 161 адміністрацыйная працедура для юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрыемстваў (ІП), а таксама 12 найменш дакументаў, выдадзеных фізічным і юрыдычным асобам і ІП. Сумарна атрымліваецца 363 працэдур і дакументы, расказала Наталія Філіпова:

— Ажыццяўленне адміністрацыйнай працэдур можа заканчвацца не толькі выдачай даведкі ці іншага дакумента, але і рэгістрацыяй або пастаноўкай на ўлік заікаўленай асобы, яе маёмасці або выдзяленнем грашовых сродкаў, маёмасці ці паслуг. Падаўжэнне тэрміну дзеяння для грамадзян і суб'ектаў гаспадарання, а таксама пералік дакументаў, якія да адміністрацыйных працэдур не адносяцца) зроблены для зручнасці прымянення. І тэрмін дзеяння іх усіх працягнуты на паўгода.

— **Першым разам час дзеяння дакументаў, тэрмін дзеяння якіх заканчваўся або завяршаўся летась з 30 красавіка да 31 ліпеня, падаўжаны ў першую хвалю пандэміі на тры месяцы. Тады ў пералік уваходзіла 380 дакументаў, цяпер — 363. Чаму такая розніца?**

— Зыходзячы з папярэдняга вопыту падаўжэння тэрміну дзеяння дакументаў, нейкія з іх выключылі з пераліку, некаторыя, наадварот, дадалі. Пералікі фарміравалі ў адпаведнасці з прынятымі разуменнем і мэтазгоднасцю на падставе пралапоў органаў, якія непасрэдна выдаюць адпаведныя дакументы. Дадалі, напрыклад, акт абавязковага перыядычнага медыцынскага агляду, пасведчанне па ахове працы, прыродаахоўны дазвол, кваліфікацыйны атэстат спецыяліста рынку каштоўных папер, дазвол на далучэнне сеткі электрасувязі да сеткі агульнага карыстання, пасведчанне аб дзяржаўнай атэстацыі санаторна-курортнай (аздараўленчай) арганізацыі.

— **Якія вынікі прынесла першае падаўжэнне тэрміну дзеяння дакументаў? І што, як чакаецца, дасць цяперашні дазвол карыстацца дакументамі дадаткова паўгода з таго моманту, як яны страцяць сапраўднасць?**

— Практыка паказала, што падчас першага падаўжэння дзеяння дакументаў значна скарацілася колькасць наведванняў дзяржорганаў для афармлення неабходных дакументаў. Зменшыліся дакументаабарот і адміністрацыйная нагрузка на грамадзян і суб'екты гаспадарання. Таму з распаўсюджваннем COVID-19 паўторна былі прыняты меры, скіраваныя на выключэнне неабходнасці наведваць дзяржорганы для атрымання новых ці працягнення тэрміну дзеяння дакументаў па найбольш запатрабаваных у насельніцтва пытаннях (пашпарт, пасведчанне кіроўцы, даведка пра стан здароўя, шэраг дазвольнай дакументацыі для суб'ектаў гаспадарання).

Калі за паўгода дакумент страціў сілу...

— **Калі за паўгода падаўжэння дзеяння дакумента ён страціў сваю юрыдычную сілу, то падоўжанае яго дзеянне аўтаматычна спыняецца? Якія дакументы могуць быць такім чынам прызнаныя несапраўднымі?**

— Згодна з заканадаўствам, дзеянне дакумента, выдадзенага пры ажыццяўленні адміністрацыйнай працэдур, можа быць спынена выкананнем ці прызнаннем страты сілы несапраўднасці, ануляваннем ці адменай.

Возьмем, напрыклад, пашпарт. Калі яго тэрмін дзеяння падоўжаны, аднак на працягу гэтых шасці месяцаў пашпарт стаў непрадатны для выкарыстання (парушаны сродкі аховы), то такі дакумент павінен быць заменены, нягледзячы на тое, што тэрмін яго дзеяння падоўжаны.

Яшчэ адзін варыянт — прыняцце рашэння аб выдзяленні аднаразовай субсідыі на будаўніцтва ці набыццё жылля. Максімальны тэрмін дзеяння гэтага дакумента не большы за тры гады з моманту пералічэння субсідыі. Такім чынам, калі тэрмін дзеяння рашэння быў працягнуты на шэсць месяцаў і за гэты час субсідыя была атрымана, то рашэнне лічыцца дзейсным і паўторна субсідыя выдавацца не будзе.

У якіх яшчэ выпадках дакумент можа быць прызнаны несапраўдным, залежыць ад кожнай канкрэтнай адміністрацыйнай працэдур, іншага рашэння кампетэнтнага дзяржоргана, які выдаў дакумент.

— **Калі тэрмін дзеяння пашпарта скончыўся, а візы ў ім — не, што рабіць? Афармляць новы біяметрычны, дзе будзе адзначана віза? Ці атрымліваць дазвол на выезд наава?**

— Такой сітуацыі не можа ўзнікнуць у прынцыпе. Для афармлення візы дакумент, які сведчыць асобу, мае адпавядаць пэўным патрабаванням. Цяпер як беларускім і замежным грамадзянам, так і Шэнгенскім пагадненнем прадугледжана, што для афармлення візы пашпарт павінен мець тэрмін дзеяння, што перавышае дату заканчэння тэрміну дзеяння візы, якая запываецца, не менш чым на тры месяцы. Так што калі тэрмін дзеяння пашпарта скончаны, у ім проста не можа быць сапраўднай візы.

— **Ці спатрэбіцца абнаўленне дакументам, тэрмін дзеяння якіх працягнуты на паўгода, нахонт стану здароўя? Напрыклад, новая санітарная кніжка пры працаўладкаванні або медыцынскае даведка на права кіравання аўто.**

— Падчас прыняцця рашэння аб працягненні тэрміну дзеяння медыцынскіх даведак пра стан здароўя, заключэнняў МРЭК ці УЗК уважваліся і ўлічваліся рызыкі, якія могуць наступіць у падобных выпадках. Аднак з улікам эпідэмічнай сітуацыі пераважыла рашэнне не патрабаваць рабіць новыя дакументы і дазволіць працягнуць тэрмін іх дзеяння на паўгода.

Часовае пражыванне

— **На час пандэміі ў краіне засталася шмат студэнтаў і работнікаў з-за мяжы, некаторыя з якіх цяпер не вучацца і не працуюць. Ці трэба ім звяртацца ў Дэпартамент па грамадзянстве і міграцыі, каб працягнуць тэрмін дзеяння дазволу на часовае пражыванне?**

— У рашэнні ўрада не ўтрымліваецца такая адміністрацыйная працедура, як выдача дазволу на часовае пражыванне ў Рэспубліцы Беларусь замежнай асобе ці чалавеку без грамадзянства. Гэта значыць, што тэрмін дзеяння такіх дакументаў аўтаматычна не працягваецца, і замежнікам неабходна звяртацца ў падраздзяленне па грамадзянстве і міграцыі. Такая мера скіравана на абарону інтарэсаў нацыянальнай бяспекі, грамадскага парадку, аховы здароўя, правоў і свабод беларусаў і іншых асоб.

— **Некаторыя вырашылі з'ехаць на вёску, каб там самаізалявацца. Ці трэба (або, можа, варта) такім людзям рабіць**

Дакладны пералік дакументаў ёсць у пастанове Саўміна № 687.

Сярод найбольш запатрабаваных наступныя.

- ✓ Даведка аб знаходжанні на ўліку асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.
- ✓ Даведка аб займаемым жылым памяшканні і складзе сям'і.
- ✓ Даведка аб месцы жыхарства і складзе сям'і.
- ✓ Копія асабовага рахунку.
- ✓ Рашэнне аб прызначэнні дапамогі па доглядзе за дзіцем-інвалідам ва ўзросце да 18 гадоў.
- ✓ Заключэнне УКК і МРЭК.
- ✓ Даведка аб стане здароўя.
- ✓ Дазвольная дакументацыя на будаўніцтва аднакватэрнага блакіраванага жыллага дома.
- ✓ Пашпарт або від на жыхарства.
- ✓ Пасведчанне кіроўцы.
- ✓ Дакументы аб асабным замежных грамадзян і асб без грамадзянства.
- ✓ Дазвол замежніку на права займацца працоўнай дзейнасцю ў Беларусі і шмат іншых.

дакумент аб часовым знаходжанні, ці можна жыць так?

— Ні ўказ Прэзідэнта, ні рашэнне ўрада аб працягненні тэрміну дзеяння дакументаў не закранаюць гэтыя пытанні. Зарэгістрацыя па месцы знаходжання ў выпадку выезду з месца жыхарства больш яна на адзін месяц — права, а не абавязак грамадзяніна. Калі ён захоча гэта зрабіць, то варта звярнуцца з заявай і неабходнымі дакументамі ў орган рэгістрацыі (па месцы, куды ён з'ехаў) — на працягу трох рабочых дзён чалавек зарэгіструець па месцы знаходжання.

А вось тэрмін дзеяння даведкі аб месцы жыхарства працягнуты на шэсць месяцаў, аднак яе выдача мае іншыя мэты. Як правіла, яна выдаецца дзеля ажыццяўлення якой-небудзь іншай адміністрацыйнай працэдур або атрымання нейкай паслугі. Напрыклад, для выдзялення адраснай сацыяльнай дапамогі, разглядаючы пытанні аб набыцці грамадзянства, аб выплале пенсіі ў выпадку выезду на працягі тэрмін за мяжу і іншае.

Мяняць, нельга карыстацца

— **Калі тэрмін дзеяння дакумента заканчваецца, напрыклад, 10 мая, ці будзе ён прыдатны яшчэ паўгода, або толькі да 10 мая, як пазначана ва ўказе?**

— Паколькі ўказам пазначана працягненне дзеяння дакументаў, тэрмін прыдатнасці якіх заканчваецца ў перыяд з 10 лістапада 2020-га да 10 мая 2021-га, то тэрмін дзеяння аўтаматычна будзе працягнуты яшчэ на паўгода. Адпаведна, калі тэрмін дзеяння дакумента заканчваецца 10 мая, то ён будзе прыдатны для выкарыстання да 10 лістапада.

— **Ці варта чакаць апошняга дня, да якога працягнуты тэрмін дзеяння дакумента, або лепш звярнуцца па яго замяну раней?**

— Гэта павінен вырашаць сам чалавек. Але пры гэтым ён музіць памятаць, што важна прытрымлівацца заканадаўства, якім вызначаны парадак выкарыстання канкрэтнага дакумента. Напрыклад, па заканчэнні пасведчанна кіроўцы ў сувязі з заканчэннем тэрміну яго дзеяння вы маеце права звярнуцца ў любы час. Але пры гэтым не трэба забывацца, што кіраванне аўто без пасведчання вы не зможаце, паколькі гэта забаронена заканадаўствам. Тое ж самае і з пасведчаннем на права палявання. Звярнуцца па яго замяну вы можаце калі заўгодна, аднак палываць з пратэрмінаваным дакументам да таго, як вы атрымаеце новы, нельга.

Ірына СІДАРОК.

«Я — пацярпелы бок...»

«Я не прапусціла тэрмін падачы заявы на прыватызацыю. Адміністрацыя Заводскага раёна Мінска 14 чэрвеня 2016 года зацвердзіла акт ацэнкі кошту кватэры. Рашэнне аб прыватызацыі дзейнічала адзін год, і я прыступіла да працэдур афармлення прыватызацыі 26.05.2017 года. (...) Я — пацярпелы бок. Мела права на бясплатную прыватызацыю кватэры, выкарыстоўваючы чэкі «Жыллё». Права на атрыманне чэкаў «Жыллё» я не рэалізавала. Мяне пазбавілі гэтага права. Прыватызацыя працягвалася, а выдачу чэкаў «Жыллё» прыпынілі. (...) Не забяспечаны роўныя ўмовы для ўсіх грамадзян краіны пры рэалізацыі правоў на бясплатную прыватызацыю дзяржаўнага жыллага фонду. Няўжо справядліваць не перамога?»

Гэта радкі з ліста ў рэдакцыю нашай газеты 82-гадовай мічанкі Галіны Андрэюнай Вашкевіч. З ім і дакументамі, якія прадставіла нам чытка, мы звярнуліся па кансультацыю ў Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь.

Генадзь АКСЦІЛОВІЧ, начальнік аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь:

— З Галінай Андрэюнай Вашкевіч мы вядзём перапіску з 2015 года. Яна звярталася ў Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі па двух пытаннях. Першае — бязвыплатная прыватызацыя (зварот быў у 2015—2016 гг., і мы растлумачылі ёй, для каго такая опцыя мае месца). Другое — пытанне выкарыстання жыллёвай квоты (зварот наступіў у 2019 годзе). На жаль, Галіна Андрэюна своечасова не звярнулася па налічэнне жыллёвай квоты. У 1999 годзе жыллёвую квоту налічвалі перастані. Адпаведна, ёй ніхто ўжо налічыць яе не мог. Чэкі «Жыллё» ёй трэба было рэалізаваць да 1999 года. На сённяшні дзень прыватызацыя завяршана (у 2016 годзе ў Беларусі скончыўся тэрмін прыёму заяў на прыватызацыю жылль пашаханняў). З якой прычыны грамадзянка Вашкевіч не давяла прыватызацыю кватэры да канца, я не ведаю.

— **Такім чынам, у нашай чытачкі прыватызацыя кватэры не даведзена да канца. Якія крокі яна можа зрабіць, каб завяршыць прыватызацыю?**

— На жаль, практычна ніякіх варыянтаў у яе не засталася. На афармленне ў БРТ усіх дакументаў, якія датычаць ўвядзення ва ўласнасць жыллага памяшкання, даецца год. Калі яна на працягу года гэтага не зрабіла, адпаведна, рашэнне адміністрацыі страчвае сілу.

— **Ці можа яна звярнуцца па атрыманне паўторнага рашэння?**

— Калі б гэта было ў перыяд, калі было дазволена прыватызацыя, яна магла б. Але на сёння прыватызацыя скончана, і адзіны спосаб аднавіць тэрмін прыватызацыі — у судовым парадку. Але для гэтага павіна быць сур'ёзнае абгрунтаванне. Тое, што вы вялі перапіску з рознымі інстанцыямі, не з'яўляецца для суда аргументам. Падставай можа быць сур'ёзная хвароба, пераліска — не. Тым больш, як мы бачым з прадставленых дакументаў, спадарыні Вашкевіч А. А. бязвыплатна перадавалі пэўную плошчу (20 кв. м) — тое, што ёй належыць па законе. Калі зыходзіць з прыняцці адміністрацыйнай працэдур, быў пэўны парадак: вы звяртаецеся з заявай аб прыватызацыі, праводзіцца ацэнка жыллага пашахання, на падставе якой прымаецца рашэнне і заключаецца дагавор. Вы завяртаеце натарыяльна гэты дагавор і звяртаецеся ў БТІ, каб за вамі аформілі права ўласнасці з аб'яжарваннем — даваннем права выплачваць устаноўленую суму 20 гадоў. У рамках ужо заключанага дагавора — так, можна абскардзіць, патрабаваць, каб знізілі кошт жыллага пашахання па якіх-небудзь падставах, калі вы лічыце, што гэты кошт неправамерны. Але калі вы падаце заяву за 2 месяцы да заканчэння тэрміну прыватызацыі і спрабуеце паспеець аспрэчыць нейкія рашэнні, — то гэта шлях у нікуды.

— **Ці можна падоўжыць тэрмін прыватызацыі для нашай чытачкі?**

— Тэрмін для прыватызацыі быў дастаткова вялікі — да 2016 года, і калі Галіна Андрэюна вырашыла зрабіць гэта ў апошні момант, трэба было спяшацца. А ў далейшым ужо аспрэчваць тое, што яна лічыць патрэбным, у належаючым парадку. Рашэнне адміністрацыі, якое прымалася адносна прыватызацыі, можна было аспрэчваць двума спосабамі — звярнуцца ў Мінгрывыканкам, які ў вышэйстаячы орган, альбо ў суд. Калі яна распачала гэтыя дзеянні, то, магчыма, тэрмін прыватызацыі можна было б падоўжыць. Ну а на сённяшні дзень я, сама меней, з тых дакументаў, якія прадставілі Галінай Андрэюнай, падстаў для падаўжэння тэрміну прыватызацыі не бачу.

Дзіяна РОНИНА.

Як ёсць

Прадавец ці пакупнік без маскі — штраф

Але пакараць могуць толькі гандлёвы аб'ект

Апошнім часам часта можна пачуць прэтэнзіі грамадзян з нагоды адмовы ў абслугоўванні без масак у гандлёвых аб'ектах. Чаму прадавец адмаўляецца разлічыць за тавар, калі вы без маскі? Ці мае ён рацыю? Якая мера адказнасці прадулгоджана для гандлёвага аб'екта за невыкананне масачнага рэжыму? І што будзе пакупніку, які яго не выконвае? Растлумачыў гэтыя і іншыя аспекты загадчык аддзялення гігіены харчавання Мінскага абласнога цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Юрый Гузік.

У сувязі з шырокім распаўсюджваннем каранавіруса беларускія ўлады прынялі рэкамендацыі арганізацый аховы здароўя меры па стрымліванні інфекцыі. У адпаведнасці з законам «Аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва» у нашай краіне праводзяцца мерапрыемствы па прадухіленні заносу, узнікнення і распаўсюджвання інфекцыйных і масавых неінфекцыйных захворванняў на падставе вынікаў эпідэміялагічнага назірвання.

Наведвальніка могуць папрасіць пакінуць магазін або адмовіць у абслугоўванні, калі ён будзе без маскі... Калі чалавек не можа насаці маску па стане здароўя, то ён павінен скарыстацца іншым спосабам аховы дыхальных шляхоў, напрыклад, ахоўным экранам.

Міністэрства аховы здароўя сумесна са спецыялістамі зацікаўленых міністэрстваў і ведамстваў праводзіць і пры неабходнасці дапаўняе комплекс санітарна-супрацьэпідэмічных мерапрыемстваў, накіраваных на своечасовае выяўленне і прафілактыку заражэння COVID-19, зыходзячы з рэкамендацый СААЗ, з улікам міжнароднага вопыту краін, у тым ліку тых, у якіх сітуацыя з заражэннем COVID-19 стабілізавалася.

— На падставе часткі другой артыкула 13 Закона «Аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва» санітарныя нормы і правілы, гігіенічныя нарматывы абавязковыя для выканання дзяржаўнымі органамі, іншымі арганізацыямі, фізічнымі асобамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрыемствамі, — тлумачыць Юрый Гузік.

СанПін-217 абавязвае кіраўнікоў арганізацый усіх формаў уласнасці прыміць неабходныя меры па выкананні і кантролі санітарна-супрацьэпідэмічных мерапрыемстваў, у тым ліку сачыць за выкарыстаннем работнікамі сродкаў аховы органаў дыхання, а таксама фізічнымі асобамі пры наведванні аб'ектаў і арганізацый. Выбар спосабаў выканання ўстаноўленых патрабаванняў з'яўляецца рашэннем суб'ектаў гаспадарання. А невыкананне патрабаванняў СанПін-217 цягне адміністрацыйную адказнасць па артыкуле 17.5 новага Адміністрацыйнага кодэкса.

Цяпер ва ўсіх рэгіёнах краіны прынята рашэнне аб рэжыме выкарыстання насельніцтвам сродкаў аховы органаў дыхання.

проціпаказаны рэспіратар. Але падчас абслугоўвання ўсё адно даядзецца прытрымлівацца дыстанцыі з іншымі наведвальнікамі.

За невыкананне рэжыму на грамадскіх аб'ектах пастаянна сочаць супрацоўнікі санітарна-эпідэміялагічнай службы, адміністрацыйна-наглядных кіраўнікоў устаноў і арганізацый.

Юрый Гузік нагадвае, што функцыя маскі заключаецца ў бар'ернай затрымцы кропель вільгаці, якія ўтвараюцца пры размове, кашлі, чханні, і ў якіх могуць знаходзіцца ва ўзбаваным стане мікраарганізмы (вірусы, бактэрыі). Вынікі праведзеных навуковых даследаванняў паказалі, што паўсюднае выкарыстанне насельніцтвам масак мае вялікае значэнне для скарачэння перадачы інфекцыі і істотна павялічвае магчымасці кантролю над распаўсюджваннем COVID-19.

У даследаваннях і рэкамендацыях пацвярджаецца мэтазгоднасць выкарыстання насельніцтвам не толькі медыцынскіх масак, але і іншых сродкаў аховы органаў дыхання (палатняных масак, павязак). Найвялікшая карысць, як паказваецца даследаваннямі, калі маскі выкарыстоў-

(якія знаходзяцца ў будынках і памяшканнях) грамадскіх месцах у масках, інакш ім могуць адмовіць у абслугоўванні. Гэтыя правілы распаўсюджваюцца на абсалютна ўсе грамадскія месцы. Насіць сродкі індывідуальнай аховы неабходна ў крамах, гандлёвых цэнтрах, аб'ектах грамадскага харчавання і сацыяльнага абслугоўвання, адміністрацыйных установах, наземным транспарце і метро. На вуліцу гэтыя патрабаванні не распаўсюджваюцца, таму на свежым паветры можна знаходзіцца і без маскі, — удакладняе спецыяліст.

Ён падкрэслівае, што абавязковы масачны рэжым павінен выконваць як работнікі, так і наведвальнікі аб'ектаў грамадскага харчавання і крам:

— Наведвальніка могуць папрасіць пакінуць магазін або адмовіць у абслугоўванні, калі ён будзе без маскі. Дзесяці могуць прапанаваць бясплатную маску ці пакажуць месца, дзе можна яе купіць. Калі чалавек не можа насаці маску па стане здароўя, то ён павінен скарыстацца іншым спосабам аховы дыхальных шляхоў, напрыклад, ахоўным экранам. У гэтым выпадку, неабходна падысці да прадстаўніка магазіна або ахоўніка і прадставіць даведку аб тым, што яму

ваюцца ў спалучэнні з іншымі мерамі прафілактыкі, такімі, як захаванне сацыяльнай дыстанцыі (1—1,5 метра), мінімізацыя кантактаў з навакольнымі людзьмі, захаванне гігіены рук і рэспіратарнага этыкету.

Таксама спецыяліст нагадвае, што згодна з Законам «Аб ахове здароўя» адказнасць за сваё здароўе кладзецца на кожнага чалавека. Наведваючы закрытыя грамадскія месцы без маскі ў перыяд распаўсюджвання інфекцыі COVID-19, чалавек свядома падвяргае сябе і навакольных неапраўданай небяспецы.

— Пакулы пакаранне за невыкананне СанПін-217 нясуць выконваць як работнікі, так і наведвальнікі аб'ектаў і арганізацый вяртацца да гэта нічога не будзе. А вось арганізацыя — штраф. Таму ўсім наведвальнікам гандлёвых аб'ектаў і іншых арганізацый варта быць свядомымі і выкарыстоўваць маскі, каб засцерагнуць сябе і іншых ад распаўсюджвання інфекцыі, так і ад адміністрацыйнай адказнасці, — аргументуе Юрый Гузік. — Абавязковы масачны рэжым будзе дзейнічаць у нашай краіне да стабілізацыі эпідэмічнай сітуацыі.

Алена КРАВЕЦ.

Вышэйшая школа

Інавацыйнае асяроддзе для спецыялістаў будучыні

Пяць новых навучальных і навуковых лабараторый будзе адкрыта ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы за кошт сродкаў пазыкі Міжнароднага банка рэканструкцыі і развіцця.

ГРДУ — адзін з 18 універсітэтаў краіны, уключаных у праект Міністэрства адукацыі «Мадэрнізацыя вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь». Праект рэалізуецца з 2021 да 2025 года за кошт сродкаў пазыкі Міжнароднага банка рэканструкцыі і развіцця.

Як паведамляе прэс-служба ВНУ, на развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы Купалаўскага ўніверсітэта ў рамках пазыкі выдзелена 2 350 000 еўра. Асноўныя сродкі будуць накіраваны на стварэнне вучэбна-навуковых лабараторый, каб забяспечыць умовы для якаснага практыкаарыентаванага навучання як па новых, так і па традыцыйных для Купалаўскага ўніверсітэта спецыяльнасцях: «Інтэлектуальныя сістэмы», «Прамысловыя роботы і рэабатэхнічныя комплексы», «Прыкладная фізіка», «Біяхімія», «Біялогія», «Экалогія», «Прамысловыя і грамадзянскія будаўніцтва», «Інфармацыйна-вымяральная тэхніка».

За перыяд з 2021 да 2023 года за кошт сродкаў пазыкі ў ГРДУ імя Янкі Купалы будуць створаны навукова-даследчыя лабараторыі інавацыйных будаўнічых матэрыялаў і энергаэфектыўных тэхналогій у будаўніцтве, вучэбна-даследчы цэнтр «Разумны дом», вучэбна-вытворчая лабараторыя «Інтэлектуальныя сістэмы і рэабатэхніка», лабараторыя практыкум «Інтэлектуальная абарона» і міжкафедральная вучэбна-вытворчая лабараторыя «Малекулярная генетыка і біятэхналогія».

Навука

Пагроза для Антарктыкі: як яе папярэдзіць?

У НАН Беларусі атрыманы першыя дэтальныя ацэнкі ўзроўня антрапагеннага ўздзеяння навуковых станцый на паветра-нае асяроддзе ледзянога кантынента. Загадчык лабараторыі трансгранічнага забруджвання Інстытута прыродакарыстання НАН Беларусі, доктар тэхнічных навук Сяргей КАКАРЭКА ацаніў выкіды забруджальных рэчываў і парніковых газаў ад асноўных іх наземных крыніц у Антарктыцы — дызель-генератарных устаноў круглагодных і сезонных навуковых станцый.

Антарктыка — самы чысты кантынент на планеце. Ён патрабуе комплексу прыродаахоўных мер пры планаванні і ажыццяўленні навуковай дзейнасці, якая дазволена тут у адпаведнасці з Дагаворам аб Антарктыцы. У цяперашні час на Паўднёвым полюсе Зямлі налічваецца каля 70 круглагодных і сезонных навуковых станцый, на якіх пражывае зімой блізу 1000 чалавек. А летам насельніцтва Антарктыды павялічваецца да 5000 чалавек. Беэрчы пад увагу ўнікальную чысціню кантынента, уздзеянне станцый на прыроднае асяроддзе Антарктыды не можа не ўлічвацца.

У даследаваннях прафесара Сяргея Какарэкі паказана, што

Комплекснае выкарыстанне лабараторый, аснашчаных сучасным абсталяваннем, даць магчымасць павялічыць якасць падрыхтоўкі спецыялістаў, забяспечыць больш высокі ўзровень вучэбна-даследчай работы ў рамках курсавага і дыпломнага праектавання, навуковай і інавацыйнай дзейнасці студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта.

У адпаведнасці з падпісаным у чэрвені мінулага года пагадненнем паміж Міністэрствам адукацыі і Міжнародным банкам рэканструкцыі і развіцця, у 2020—2025 гадах банк забяспечыць Беларусі пазыку ў памеры 100 мільёнаў еўра на мадэрнізацыю вышэйшай адукацыі, у тым ліку на ўкараненне інавацыйных падыходаў, тэхналогій навучання і выкладання, а таксама пашырэнне пераўтварэння ў сферы кіравання і забеспячэння якасці адукацыі.

Рэалізацыя праекта «Мадэрнізацыя вышэйшай адукацыі» даць магчымасць сфарміраваць у беларускіх універсітэтах інтэграванае інавацыйнае асяроддзе, якое забяспечыць падрыхтоўку і выпуск канкурэнтаздольных спецыялістаў, арганізаваць навучанне па шэрагу перспектывных спецыяльнасцяў (такіх як біяінжынерныя, нанатэхнічныя, сінтэтычная і сістэмная біялогія, фармакалогія, біяфарматыка, біямеханіка, феноміка, геноміка і іншыя), забяспечыць развіццё сеткавай формы ўзаемадзеяння, будзе спрыяць павышэнню экспарту адукацыйных паслуг. Акрамя таго, створаная інфраструктура дазволіць забяспечыць падтрымку рэалізацыі канцэпцыі «Універсітэт 3.0», паспрыяе міждyscyплінарным навукаемістым распрацоўкам, іх камерцывілізацыі, створэнню на базе ўстаноў вышэйшай адукацыі інавацыйных кампаній і іх рэгістрацыі ў якасці рэзідэнтаў тэхнапаркаў.

Праведзеныя даследаванні паслужаць асновай для далейшага ўдасканалення ацэнак, мадэлявання і прагнозу антрапагенных уздзеянняў і іх наступстваў у Антарктыцы. Іх вынікі былі апублікаваныя ў апошнім нумары аўтарытэтнага міжнароднага часопіса Advances in Polar Science.

За колькаснае мадэляванне распаўсюджвання аэразольна-газавых прымесуў у атмасферы Беларускай антарктычнай станцыі і выяўленне тэндэнцыяў іх змены за трыццацігадовы перыяд загадчык лабараторыі трансгранічнага забруджвання Інстытута прыродакарыстання НАН Беларусі Сяргей Какарэка стаў пераможцам конкурсу Top-10 вынікаў дзейнасці вучоных Акадэміі навук за 2020 год у галіне фундаментальных і прыкладных даследаванняў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Сямейны бюджэт

САМО ВЫРАСЦЕ?

Эканомім у садзе і агародзе

«Каб не дзірка ў роце, дык хадзіў бы ў злочце» — трапны народнае выслоўе. Спраўды, выдаткі на харчаванне сёння «з'ядаюць» значную частку бюджэту сярэднястатыстычнай беларускай сям'і. І прысядзібныя ды дачныя ўчасткі (дзе яшчэ пару гадоў таму модна было слаць газон і вырошчваць кветачкі — ну максімум «садок прыпраў») вяртаюцца да свайго спрадвечнага значэння: зноў становяцца кармільшчыкамі для гарадскіх і тым больш для сельскіх сем'яў. А значыць, узнікае пытанне рэнтабельнасці вытворчасці ўласнай сельгаспрадукцыі — то-бок укладзі як мага менш сродкаў і атрымаць добры ўраджай.

вадароду на вядро вады. Таксама ад фітафактары дапамагае раствор зялёнкі — тая ж 35 кропель на вядро вады. Калі ж апырсаць такім раствором агуркі, можна вылучыць іх ад мучністай расы.

Зялёнкай садоўнікі абеззаражваюць «ранкі» пасля абрэзкі раслін. А ад смаўжоў градкі паліваюць раствором зялёнкі ў прапарцыі 10 мл на 10 л вады. Акрамя таго, неканцэнтраваным раствором зялёнкі апырскваюць вішні падчас завязвання пладоў.

Трыхапол і аспірын. Шырока вядомы тріхапол ажываюць для лячэння інфекцыйных і скурных хвароб. У агародзе гэты бюджэтны прэпарат выкарыстоўваюць для барабцы з фітафактарнай таматаў. Прапарцыя — 1 таблетка на літр вады. Апырскванні праводзяць двойчы ў месяц. Калі агрэст і парэчкі захварэлі мучністай расой, дапамогуць апырскванні на аснове аспірыну. Рэцэпт — 2 таблеткі + 1 ч. л. соды + сталовае лыжка стружкі гаспадарчага мыла на 1 л вады. Для прафілактыкі такога захворвання (калі рэзка пахаладала і пайшлі дажджы) расліны апырскваюць больш слабым раствором аспірыну — 1/2 таблеткі + 1 ст. л. мыльнай стружкі на 2 л вады. Акрамя таго, на форумах дачнікаў можна знайсці параду падкармліваць растворам аспірыну таматы і агуркі (ды і іншыя расліны) — 2 таблеткі расцёрці і растварыць у 2 л цёплай вады, давесці аб'ём да 10 л і паліць расліны (літр на кукуц).

Марганцоўка і борная кіслата. Без марганцоўкі агародніку не абыйсця. Ёю абеззаражваюць грунт для расадзі, а таксама ёмістасці для яе высаджвання. Яна выкарыстоўваецца для абеззаражвання насення перад пасадкай. Ранняя вясной (якраз цяпер) растворам марганцоўкі з борнай кіслатой (2-3 г марганцоўкі на 10 л вады + трохі (на кончыку нажа)

борнай кіслаты) падкармліваюць ягданыя кусты (агрэст, чырвоныя і чорныя парэчкі, маліны) на пясчаных глебах. Кажуць, так ягады будуць саладзейшыя. А пасля цвіцення канцэнтраваным раствором марганцэвага апырскваюць клубніцы ад шэрай гнілі (2 ч. л. на вядро вады). Раствор борнай кіслаты выкарыстоўваецца ў якасці стымулятару фарміравання завязяў. 2 г прэпарату раствараюць у 0,5 л вады, даводзяць аб'ём да поўнага вядра і апырскваюць расліны.

Перакіс і мыла. Агароднікі выкарыстоўваюць перакіс вадароду як стымулятар росту (замочваюць на 12—24 гадзіны насенне, якое цяжка ўсходзіць, перад пасадкай у 0,4%-ным раствору перакісу). Таксама з дапамогай гэтага антысептыку змагаюцца з фітафактарай — напрыклад, для апырсквання памідораў на 10 л вады дадаюць 1 ст. л. перакісу. Для ўзмацнення эфекту ў раствор можна дадаць ёд.

Ну а гаспадарчае мыла — гэта ідэальны «клей», які не дазваляе дажджу змываць «лекі» з лісця і сцёблаў. Растворам 150 г мыла на вядро вады апырскваюць расліны ад тлі. Мыла дадаюць у розныя лячэбныя растворы — ад раствору пелюды да настою цыбульнага шалупіння.

Вітаміны і глюкоза. Яны карысныя не толькі для людзей, але і для раслін, сцярджаючых агароднікі і садоўнікі. Напрыклад, кветкі гаспадыні падкармліваюць глюкозай раз у два тыдні, каб падарожыццё цвіценне і зрабіць яго больш пышным: 5 мл глюкозы на 5 л вады. А самыя запатрабаваныя ў агародзе вітаміны — групы В, В₁ паліпшае цыркуляцыю сокаў, В₂ і В₆ павышаюць імунітэт раслін, В₁₂ насычае клеткі раслін кіслародам. Для паліў і апырсквання 1 мл вітаміну В₁ раствараюць у літры вады. З вітамінам В₃ нельга дапусціць перадазіроўку. Яго змешваюць з рознымі ўгнаеннямі. Але

1 мл на літр вады — максімальная доза для раслін, і падкармліваць ім можна не часцей чым раз у 2 тыдні. У той жа дазіроўцы і з той жа перыядычнасцю дачнікі выкарыстоўваюць вітамін В₁₂.

Кіслае малако. Старажытны метад сёння зноў папулярны сям'я агароднікаў: дзякуючы кісламалочным бактэрыям расліны засцерагаюць ад фітафактары, кіслае малако выкарыстоўваюць у якасці стымулятару цвіцення і завязвання пладоў, з яго дапамогай змагаюцца са шкоднікамі. Напрыклад, вось рэцэпт прафілактычнага апырсквання ад фітафактарозу памідораў — 1 л кіслага малака на вядро вады. У сумесь дадаюць 1 ч. л. нашатырнага спірту і 5 кропель ёду. Падкармка для росту памідораў і агуркоў — 2 л кіслага малака на 10 л вады. Для паскарэння завязвання пладоў малочную сыроватку злучаюць з борнай кіслатой, а ад тлі выкарыстоўваюць водны раствор кіслага малака (1:1).

Што кажуць навукоўцы

— Сёння прэпараты для апрацоўкі і падкармкі раслін досыць дорага каштуюць, — канстатуе загадчык аддзела абароны раслін РУП «Навукова-практычны цэнтр НАН Беларусі па бульбаводстве і плодаагародніцтве» Іван БУСЬКО. — Менавіта таму людзі на прысядзібных і дачных участках успамінаюць «дзедаўскія метады». Акрамя таго, у святле актуальнасці экалагічна чыстай вытворчасці сельгаспрадукцыі дачнікі імкнуцца не выкарыстоўваць «хімію». Іншая справа, што эфектыўнасць такіх народных спосабаў і рэцэптаў малавывучаная. Гэта ненавуковыя метады, і каментарыяў іх я не бярэю.

— Якім чынам (з пункту гледжання вучонага) варта эканоміць у садзе і агародзе?

— Перш за ўсё, я рэкамендую старанна выбіраць сарты перад пасадкай. Не гібрыды — яны больш капрызныя, а менавіта сарты. І будзе лепш, калі гэта сарты масцовай селекцыі. У такім выпадку шанцаў атрымаць высокі ўраджай будзе больш. Таксама я раю бы набыць пасадчыны матэрыял толькі ў праверанага прадаўца — лепш за ўсё непасрэдна ў вытворцы. Вядома: на рынку з аднаго мяшка вама прададуць 10 розных сартоў. Акрамя таго, важна выбіраць пераважна ранняспелыя сарты. За кошт кароткага вегетацыйнага перыяду гэта скарачае колькасць неабходных апрацовак раслін.

— А калі казаць аб абароне і падкармках раслін з пункту гледжання эканоміі?..

— Што датычыцца абароны раслін, значна больш эфектыўна за сучасныя народныя сродкі — класічныя народныя. Тым больш што яны вывучаныя, устаноўлена выразная рэцэптура і вызначана эфектыўнасць, ёсць навуковыя працы па іх выкарыстанні. Я кажу аб настоях і адварах раслін, іншых старадаўніх сродках. Напрыклад, супраць шкоднікаў (таго ж каларадскага жука) на бульбе, памідорах і іншых паслёнавых дапамагае раствор драўнянага пелюды, у які сапраўды можна дадаць стружку гаспадарчага мыла ў якасці «прыліпальніка». Супраць тлі эфектыўныя адвары паліў, лісця тамата, горкага перцу, лопуху.

— Рэцэпты на аснове кіслага малака быццам бы якраз старадаўнія...

— Спраўды, бактэрыі зольныя змагаюцца з пэўнымі хваробамі раслін і стымуляваць іх рост. Але сёння існуюць значна больш эфектыўныя прэпараты на аснове бактэрыяльнай выцэжкі. Яны нашмат таннейшыя за хімічныя, а па эфектыўнасці не саступаюць ім. Праўда, калі эфект ад хімічнага апрацоўкі ад фітафактары, напрыклад, доўжыцца 12—14 дзён, то біялагічны прэпарат абараняе расліны 6-8 дзён. Калі казаць аб вітамінах і мікралэменце, расліны яны сапраўды патрабуюць. Але лепш выбіраць усё ж вітаміны для раслін, а не для людзей, яны недарагія.

— Паколькі мы кажам пра эканомію, ці можна дачніку ў нашай краіне атрымаць сякі-такі ўраджай без сродкаў засцярогі і падкармкі?

— У навуцы ёсць паняцце «атрыманне ўраджаю за кошт натуральнай урадлівасці глебы». Зразумела, ключавым тут становіцца пытанне, якая глеба на вашым участку. Супясачаныя глебы бедныя, ураджаю не будзе. Як і на цяжкім суглінку. Калі ўтрыманне перагноў у глебе складае ад 2 да 2,5%, то за кошт натуральнай урадлівасці можна атрымаць (дапусцім) будзем казаць пра бульбу) 18 ц з гектара, не ўкладваючы нічога. Але гэта вельмі невысокі ўраджай. Бо сіл і энергіі вы ўкладзеце аднолькава і на 18 ц/га, і на 50: будзеце паліваць, прапалваць, садзіць і ўбіраць ураджай. Але аддача будзе розная.

Аляксандра АНЦЭЛВІЧ.

Сезон

ПАЧЫНАЕЦА ПАЛЯВАННЕ НА ПТУШЫНУЮ ДЗІЧЫНУ

Варта памятаць, што з удакладненымі нормамаі з новых правілаў

У Беларусі стартаваў веснавы сезон палявання на птушыную дзічыну, які будзе доўжыцца да другой нядзелі мая (9 мая). Каб не дапусціць негатывыя наступствы для прыроды, паляваць вясной варта з асаблівай увагай, выконваючы ўсе нюансы правілаў, нагадалі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету.

Паляванне павінна весціся ў светлы час сутак, акрамя перыяду з 12 да 18 гадзін. Здабываць дазволена пралётных гусей: шэрую, белалобую, гумненіка, канадскую казарку.

Можна паляваць і на самцоў (качароў) качак: крыжанак, свіязых, гогаляў, шыраканосак, чэрнецую чубатых, чыркоў — свістунка і траскунка, качкі шэрай. Здабываць самак гэтых відаў забаронена. Таксама з

гэтага года ў перыяд веснавага палявання выключана з дазволенага да здабычы відаў чэрнець чырвонаяловая.

Дазволеныя спосабы палявання на гусей: зброеы (гладкаствольная паліўнічая зброя і патроны са шротам) з засады толькі са схованкі (альбо з засады з выкарыстаннем маскіраванага халата) і толькі з прыманьваннем з дапамогай вабіка і падсадной гусі (гусей), і (або) профіляў, і (або) чучалаў гусі.

Дазволеныя спосабы палявання на качароў качак: зброеы (гладкаствольная паліўнічая зброя і патроны са шротам) з засады толькі са схованкі (або з выкарыстаннем маскіраванага халата) і толькі з прыманьваннем з дапамогай падсадной качкі (качак) і (або) чучала (чучалаў) і вабіка.

Для збудавання схованкі можна выкарыстоўваць маскіраваныя сеткі, брызент,

плёнкі, сена, салому (у тым ліку цюкі, сцірты, стагі), галінкі дрэў і кустоў і да т. п. Дапускаецца выкарыстанне замест схованкі маскіраванага халата (маскіраванага касцюма), надзетага на паліўнічага.

Яшчэ адна ўдакладненая норма з новых правілаў палявання: паліўнічы можа пакінуць месца засады, у тым ліку схованку, з расхаўленай паліўнічай зброяй у мэтах дабору падранка гусака на адлегласці не большай за 500 метраў, а падранка качара — на адлегласці не большай за 200 метраў ад месца засады.

Таксама ў перыяд веснавага палявання цяпер можна здабываць баклана, голуба шызага, чапльў — шэрую і белую вялікую. Спосабы і прылады павінны адпавядаць тым, што выкарыстоўваюцца пры паляванні на гусей і качароў.

Для вышукі і прыносу здабытай дзічыны варта выкарыстоўваць паліўнічыя сабак птушынага парод — тэр'ераў, таксаў, выглаў, спаніэляў, рэтрывераў, водных сабак.

Агульная працягласць веснавага сезону палявання на птушак не павінна перавысць 28 дзён (паліўнічы) на працягу дазволенага перыяду, за выключэннем палявання па паліўнічых турах. Канкрэтныя тэрміны ў дыяпазоне з другой суботы сакавіка да другой нядзелі мая ўстанаўлівае карыстальнік паліўнічых угоддзяў асобна для кожнага з вышэйпералічаных відаў.

Існуе пералік паліўнічых угоддзяў, на тэрыторыі якіх забараняецца паляванне на асобныя віды птушак у веснавы сезон палявання. Азнаёміцца з ім можна на сайце Дзяржінспекцыі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: Государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Продавец: Открытое акционерное общество «Завод «ЗВИСТОР» 210101, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81 тел.: 8 (0212) 55-11-81, 8 (044) 5941732.

Повторные торги 16.04.2021 в 14.45.
Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-187182, площадью – 936,4 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81-28. Наличие мест общего пользования.
Нач. цена: 25 519,26 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 2 551,92 бел. руб.

Условие аукциона: покупатель обязуется обустроить в изолированное помещение отдельный вход.

Дата, время и место проведения повторных торгов: 16.04.2021 в 14.45 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 16.03.2021 в 08.30 по 15.04.2021 в 17.30. Имущество расположено на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628. Ранее опубликованное извещение: газета «Звезда» 28.11.2020.

Первые торги – 16.04.2021 в 15.00.
Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163118, площадью – 303,5 кв. м, наименование – бытовое помещение, назначение – помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11а. Наличие мест общего пользования.
Нач. цена: 40 530,00 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 4053,00 бел. руб.

Лот № 2. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163116, площадью 584,6 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-116. Наличие мест общего пользования.
Нач. цена: 75 586,00 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 7 558,60 бел. руб.

Лот № 3. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163119, площадью 555,1 кв. м, наименование – бытовое помещение, назначение – помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11. Наличие мест общего пользования.
Нач. цена: 72 897,00 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 7 289,70 бел. руб.

Лот № 4. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163107, площадью 330,4 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-18. Наличие мест общего пользования.
Нач. цена: 44 084,00 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 4408,40 бел. руб.

Лот № 5. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163111, площадью 265,5 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16в. Наличие мест общего пользования.
Нач. цена: 35 728,00 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 3572,80 бел. руб.

Лот № 6. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163109, площадью 142,3 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16в. Наличие мест общего пользования.
Нач. цена: 19 497,00 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 1949,70 бел. руб.

Лот № 7. Капитальное строение с инв. № 200/C-86464, объемом – 288 куб. м, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, резервуар вблизи здания № 81/30, наименование – резервуар, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628, площадью 13,5154 га (общая долевая аренда) по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81.

Нач. цена: 12 678,00 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 1267,80 бел. руб.

Дата, время и место проведения первых торгов: 16.04.2021 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 16.03.2021 в 08.30 по 15.04.2021 в 17.30. Имущество расположено на зем. участке с кадастровым № 24010000001002628.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY92MTBK3012000109330006672 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВКВУ22, УНП 39047566.**

Условие первых и повторных аукционов: Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения аукциона обязан перечислить задатки на организацию и проведение аукциона, возместить задатки по подготовке документации на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплатить за объект в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС сверх цены продажи объекта. По договоренности с Продавцом возможно предоставление расписки оплаты предмета торгов на срок до шести месяцев. **Аукционы проводятся в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609.** Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего его регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке; с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. **Доп. информация можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, market.by.**

Ознакомится с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 (33) 6114046 Труханович Александр Владимирович.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Борисовбытсервис» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:

Лот № 1: помещение блока обслуживания, инв. № 610/D-21685 общей площадью 403 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 640400000009000067 площадью 0,0812 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Борисов, ул. Трусова, 29.
 Начальная цена с НДС (20%) – 714 000,00 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены (71 400,00 бел. руб.).

Лот № 2: комплексный приемный пункт (составные части и принадлежности: пристройка), инв. № 610/D-21686 общей площадью 171,8 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 620883002101000224 площадью 0,0773 га (право аренды) по адресу: 29.12.2011 по адресу: Минская область, Борисовский район, Зембинский с/с, аг. Зембин, пер. Пролетарский, 3.
 Земельный участок имеет ограничения в использовании: водоохранная зона реки Зембинка, пл. 0,00773 га; охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 вольт, пл. 0,0074 га.
 Начальная цена с НДС (20%) – 96 960,00 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены (9 696,00 бел. руб.).

Лот № 3 (повторный): блок бытовых услуг (составные части и принадлежности: пристройка), инв. № 610/C-33337 общей площадью 155 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 640400000003000117 площадью 0,0200 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Борисов, ул. III интернационала, 56.
 Начальная цена с НДС (20%) – 183 600,00 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены (18 360,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК BPSBVB22, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона.

Оплата за лоты (объекты) №№ 1, 2 производится в течение 20 (двадцати) банковских дней после проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Оплата за лот (объект) № 3 производится в течение 10 (десяти) банковских дней после проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона, в размере: по лоту № 1 – 2 (два) процентов, по лотам №№ 2, 3 – 5 (пять) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Предварительное извещение по лоту № 3 было опубликовано в газете «Звезда» от 29.01.2021.

По лотам №№ 1, 2 состоится 21.04.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.04.2021 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

По лоту № 3 аукцион состоится 29.03.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 26.03.2021 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: 8 (017) 516-80-65, 516-80-64, 8 (029) 102-21-17, 136-31-11.
 Тел. для осмотра 8 (017) 73-32-43.

Извещение о проведении 31 марта 2021 года повторных торгов с условиями ОАО «МТЗ» по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	Капитальное строение с инвентарным номером 500/C-62161, общая площадь – 307,5 кв. м, наименование – здание неустановленного назначения, назначение – здание неустановленного назначения; капитальное строение с инвентарным номером 500/C-62162, общая площадь – 47,3 кв. м, наименование – здание неустановленного назначения, назначение – здание неустановленного назначения; капитальное строение с инвентарным номером 500/C-62163, общая площадь – 145,9 кв. м, наименование – здание неустановленного назначения, назначение – здание неустановленного назначения; капитальное строение с инвентарным номером 500/C-62164, общая площадь – 244,5 кв. м, наименование – здание неустановленного назначения, назначение – здание неустановленного назначения, составные части и принадлежности: литер А – здание неустановленного назначения, литер а, с, к, м – площадка; литер в, ж, х – дорожка, литер г, в, и – площадка под навес, литер д – лестница, литер п, с, ф, х, ц – калитка, литер р, т, у, ч – ворота, литер ш, з, ю – ограждение, литер пн – смотровая яма; склад металлический (инв. № 100558), трансформаторная подстанция КТП-160-10/ (инв. № 48664), кабельные сети от РУ до КТП-160 (инв. № 103366)
Местонахождение продаваемого имущества	г. Минск, ул. Красина, 105, 105/1, 105/2, 105/3
Сведения о земельном участке	Площадь – 1,5612 га, кадастровый номер 500000000002008276, целевое назначение – земельный участок для эксплуатации и обслуживания здания административно-хозяйственного, здания неустановленного назначения, здания специализированного автомобильного транспорта
Продавец имущества	ОАО «МТЗ», ул. Долгобродская, 29, 220070, г. Минск
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск
Начальная цена предмета торгов с учетом НДС	201 370,00 бел. руб.
Сумма задатка	20 000,00 бел. руб.
Условия торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь в порядке проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
- заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
- копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей);
- копию устава (для юридических лиц);
- копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8000 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBVY2X, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, покупатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 31.03.2021.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов.

Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается по предъявлению копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 20 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 31 марта 2021 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциониста). Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 16.03.2021 по 28.03.2021 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: (029) 216 92 90, (029) 632 97 44, (029) 312 80 82.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 333-49-73 (ОАО «МТЗ»). Дополнительная информация размещена на сайте www.mgzcn.by в разделе «Недвижимость в собственности».

Извещение о проведении 31 марта 2021 года повторных торгов с условиями ОАО «МТЗ» по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	Капитальное строение с инвентарным номером 601/C-13331, общая площадь – 250,8 кв. м, наименование – столовая, назначение – здание специализированное для общественного питания, составные части и принадлежности: одноэтажная кирпичная столовая с пристройкой 1, навесом 2, сараем 3, в том числе устройство стоянки на 10 автомобилей а1, металлические ограждение столовой а2, водоотводный канал возле столовой а3, ограждение столовой а4, благоустройство территории вокруг столовой а5, система водоснабжения столовой а6, система канализации столовой а7, система наружного освещения столовой а8; котел КЧУ-7-63А Эфрект ав. № 3858 (инв. № 196338), система пожарной сигнализации столовой Логоза (инв. № 175819), система охранной сигнализации столовой Логоза (инв. № 175839)
Местонахождение продаваемого имущества	Минская обл., Логойский р-н, Гайненский с/с, д. Логоза, ул. Центральная, 1
Сведения о земельных участках	Площадь – 0,1032 га, кадастровый номер 623284502604000021, целевое назначение – земельный участок для обслуживания здания столовой; площадь – 0,0148 га, кадастровый номер 6232808064000022, целевое назначение – земельный участок для обслуживания здания столовой
Продавец имущества	ОАО «МТЗ», 220070, г. Минск, ул. Долгобродская, 29
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов, с учетом НДС	137 151,02 бел. руб.
Сумма задатка	13 700,00 бел. руб.
Условия торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 5 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь в порядке проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
- заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
- копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей);
- копию устава (для юридических лиц);
- копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8000 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBVY2X, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, покупатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 31.03.2021.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов.

Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается по предъявлении копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 20 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 31 марта 2021 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7, зал аукциониста. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 16.03.2021 по 28.03.2021 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: (029) 363 38 42; (017) 333-49-67.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 333-49-67 (ОАО «МТЗ»). Дополнительная информация размещена на сайте www.mgzcn.by в разделе «Недвижимость в собственности».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Белшина», г. Бобруйск, ш. Минское, 4		
Предмет аукциона			
Месторасположение: Могилевская обл., г. Бобруйск, район пересечения улиц Минской, Шинной и Гагарина			
Номер лота	Наименование	Инвентар, номер по бух. учету	Начальная цена лота с НДС 20%
1	Щит рекламный двусторонний (размер 2,5 м*4 м)	13002000529	1 238,04 бел. руб.
2	Щит рекламный двусторонний (размер 2,5 м*4 м)	13002000530	1 238,04 бел. руб.
Условие демонтажа и самовывоза			
Демонтаж, разборка, погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя. Продавец и организатор аукциона не оказывают услуг по демонтажу и вывозу предмета аукциона			
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY60BLBB30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390			
Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время проведения аукциона	19.04.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Дата и время окончания приема документов	по 16.04.2021 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpro.by			

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
 (Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки) информирует о проведении повторных электронных торгов по продаже имущества УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» (Продавец)

Лот № 110321002: Кабинет, инв. № 410/D-24184, 27,8 кв. м, г. п. — до 1945, принадлежность: пристройка л-1, в общем пользовании: уборная л-8, колодезь-а, заборы-б, в, г, дорожки л-д, калитки л-е, ж. Адрес: Гродненская обл., Волковысский р-н, Гнезковский с/с, д. Андреевичи, 50-2.

Начальная цена продажи без НДС — 747,08 руб.
Электронные торги состоятся 29.03.2021 в 10.15 (по времени на ЭТП «ТОРГБЕЛ»).

Детальная информация о порядке участия в электронных торгах, условиях участия, сроке подписания договора купли-продажи, условиях оплаты размещена на сайте Организатора электронных торгов (<http://torgi.bel>, <http://ino.by>), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (<http://gki.gov.by>).

☎ Организатор электронных торгов: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • www.torgi.bel • e-mail: torgi@ino.by

Гродненское областное потребительское общество (Дятловский филиал)
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Аукцион № 4571
ЛОТ № 26469 — здание магазина, д. Мировщина Дятловского р-на

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-14705, площадью 96,9 кв. м, целевое назначение — здание специализированной розничной торговли, наименование — магазин, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, д. Мировщина, ул. Дятловская, 14. Площадь земельного участка, на котором располагается магазин, — 0,1075 га, кадастровый номер 422380307101000072. Назначение — обслуживание магазина. Земельный участок не имеет ограничений (обременений) прав в использовании земель.

Начальная цена продажи — 8 849,52 руб. (восемь тысяч восемьсот сорок девять белорусских рублей 52 коп.), в т. ч. НДС.

Дата и время начала электронных торгов: 12.03.2021 10.36
 Дата и время завершения электронных торгов: 26.03.2021 09.36

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по адресу лота: <https://torgi.gov.by/lot/26469/4571/magazin-diatlovskogo-r-na> необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти регистрацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток

Продавец — Гродненское областное потребительское общество (Дятловский филиал), 231471, Гродненская область, г. Дятлово, ул. Ленина, 14, тел.: 8 (01563) 64581, 68264

Организатор аукционов — Государственное предприятие «Информационный центр Минэкономики», г. Минск, ул. Берсона, д. 1А, оф. 513, тел.: 8 (017) 200-73-33, 200-64-11

Задаток — 10% от стоимости лота перечисляется на счет электронной торговой площадки. Шаг торгов — 5%.

Срок заключения договора купли-продажи — не позднее 10 календарных дней с момента определения победителя торгов. Условия оплаты — не позднее 30 календарных дней с момента определения победителя торгов

Победитель торгов возмещает стоимость затрат на проведение аукциона согласно преаккунту (<https://torgi.gov.by/assets/docs/prices-list/preyskunt.docx>) от фактической цены продажи лота, которая списывается с сумм внесенного Победителем аукциона задатка. Оставшаяся сумма задатка засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Расчетный счет для перечисления задатка: BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6100 в ОАО «Банк БелВЭБ», код банка BELBYV2X, УНП 190318109, ОКПО: 37533622, Государственное предприятие «Информационный центр Минэкономики»

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона: <https://torgi.gov.by/info/auction-rule>

Размова па сутнасці

Якіх кніг чакае аичынны чытач?

Аб гэтым разважаем з дырэктарам «Мастацкай літаратуры»

Кніжная справа, як часам складаецца ўражанне, істотна саступае развіццю новых электронных тэхналогій. Ці так гэта? У чым прычына, што падаюць тыражы кніг? Чаму кнігі на прылаўках кнігарняў досыць дарагія? І ўвогуле, што насамрэч адбываецца ў кнігавыдавецтве? Якімі тэндэнцыямі характарызуецца гэты кірунак у ачотку 2021 года? Які быў кніжны год для Беларусі ў 2020 годзе? У рэчышчы гэтых пытанняў мы і вырашылі пагутарыць з дырэктарам аднаго з найбольш вядомых дзяржаўных кніжных выдавецтваў — «Мастацкай літаратуры», Алесем БАДАКОМ.

— **Алесь Мікалаевіч, наколькі стратны быў мінулы год для кнігавыдавцтва з-за пандэміі?**

— На жаль, пандэмія, якая сур'ёзна ўдарыла па сусветнай эканоміцы, не абышла бокам і кніжны рынак, у тым ліку, зразумела, і Беларусі. У 2020 годзе колькасць выпушчаных кніг скарацілася на 14,7%, а тыраж — на 19% адносна 2019 года. Для параўнання хачу сказаць, што ў Расіі па выніках 2020 года падзенне па колькасці найменнай склапа 13,3%, а па тыражы — 19,2%. Такім чынам, гэтыя паказчыкі можна назваць вельмі блізкімі да нашых, і, я думаю, яны таксама будуць мала адрознівацца, калі браць пад увагу кніжны рынак іншых краін. Праўда, калі гаварыць пра выдавецтва «Мастацкая літаратура», то летась упалі толькі колькасць паказчыкі — на 15%, а тыраж вырас на 12%.

— **І на чым з тэматичных дзялянак у такім разе быў зроблены акцэнт?**

— У першую чаргу тыражы выраслі за кошт класікі. Мы большую ўвагу ўдзялялі перавыданням класікі, ведаючы, што такая літаратура запатрабаваная бібліятэкамі, універсітэтамі, школамі, ды і проста аматарамі якаснай літаратуры. І, я думаю, не памыліліся, бо, скажам, у той жа Расіі тыраж новых выданняў і новых аўтараў скараціўся амаль на чвэрць, што і зразумела: для падобных кніг існуе павышаная рызыка іх выпуску, паколькі чытач значна больш ахвотна рэагуе на ўжо правераныя імяны і назвы.

— **На якія яшчэ праблемы ў дачыненні да мінулага года вы звярнулі б асабліва ўвагу?**

— 2020 год абвастрыў праблему, якая, у прынцыпе, заўсёды стаяла паміж чытачом і выдаўцом. Чытач хоча кнігу якасную і танную, а выдавец не можа выпусціць кнігу сабе ў страту. Што такое танная кніга? На думку 54% наведвальнікаў маскоўскіх кніжных магазінаў, «дарослая» кніга павінна каштаваць не больш за 500 рублёў, а 41% пічыць, што даццячая кніга не павінна каштаваць больш за 300 рублёў. Зразумела, гэта так званы палаток, а нармальнае цана,

на іх думку, яшчэ ніжэйшая. 500 расійскіх рублёў — гэта прыкладна 17,5 беларускага рубля, 300 расійскіх — 10,5 беларускага рубля. І можна сказаць, што цанавыя запыты беларускіх пакупнікоў знаходзяцца прыкладна на тым жа ўзроўні, аднак трэба прызнаць, што некаторыя нашы кніжныя праекты проста нерэальна ўціснуць у гэтыя цанавыя рамкі, што значна ўплывае і на тэрміны рэалізацыі кніг, і на магчымасць своечасовае разлікаў з нашымі партнёрамі, у тым ліку з друкарнямі. Разам з тым хачу адзначыць, што дзякуючы дзяржаўнай падтрымцы айчыннага кнігавыдавства, а таксама дзякуючы выкарыстанню ўнутраных рэзерваў выдавецтва «Мастацкая літаратура», летась стала магчыма знізіць сярэдняе цана на кнігу да 16,8 рубля (у 2019 годзе сярэдняе цана складала 18,9 рублёў).

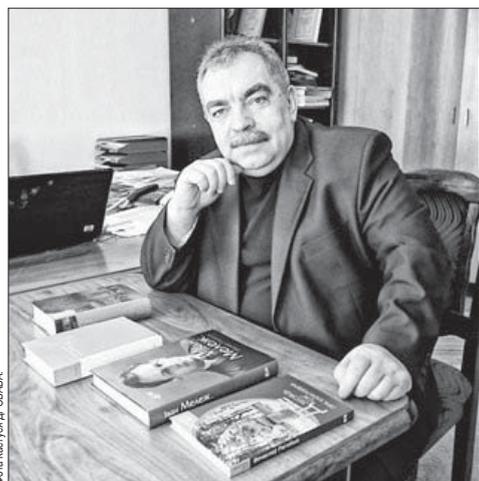
— **І наколькі гэта выгадна самому выдавецтву?**

— Так, пры сярэдняй цане 16,8 рубля чысты прыбытак выдавецтва ад аднаго экзэмпляра кнігі складае ўсяго 1,5 рубля: гэта, мякка кажучы, не самая вялікая грошы, якія можна ўкласці ў рэкламу і ўвогуле ў «мадэрнізацыю» свайго жыцця.

— **«Мастацкая літаратура» заўжды вызначалася асаблівай увагай да рэкламы кніг праз прэзентацыі, аўтограф-сеціі...**

— На жаль, пандэмія зьяла да мінімуму традыцыйныя для выдавецтва мерапрыемствы і акцыі, якія, спраўды, заўсёды адгравывалі вялікую ролю ў кніжнай рэалізацыі: гэта выступленні ў бібліятэках, у школьных і студэнцкіх аўдыторыях, аўтограф-сеціі, прэзентацыі і г. д. І ўвогуле, каранці ўнёс значныя папраўкі ў выдавецкую дзейнасць, змяніў падыходы да фарміравання асартыментнага партфеля выдавецтва, прымусіў шукаць новыя бізнес-мадэлі, актывізаваць унутраныя рэсурсы і сваю прысутнасць у інтэрнэце, у тым ліку паскорыўшы працэсы кніжнай аанлайнізацыі.

Так, напрыклад, даволі шырокі розгалас атрымаў леташні сумесны праект выдавецтва «Мастацкая літаратура» і Белкіні «Сустрачы з Караткевічам», які быў рэалізаваны ў кніжным магазіне «Светач», дзе

Фота Кастуся ІР'ОБАГА

праходзілі запісы сустрэч з вядомымі творчымі асобамі, хто блізка ведаў Караткевіча. Гэтыя сустрэчы выкладваліся на YouTube, такім чынам колькасць тых, хто іх прагледзеў, аказалася значна большая, чым калі б такія сустрэчы праходзілі ў афлайн-фармаце.

— **Як мне падаецца, пандэмія не дужа і «сапсавала» юбілей Караткевіча... Выходзілі правядзенні яго твораў. «Беларуская Энцыклапедыя імя Пётруся Броўкі» выпусціла персанальную энцыклапедыю «Уладзімір Караткевіч». Вашае выдавецтва працягнула выданне 25-томнага Збору твораў класіка...**

— Спраўды, менавіта юбілей Караткевіча прадэманстраваў, што папярвае кніга не страціла сваёй прыцягальнасці. Каб не паглыбляцца ў праблему электронных і папяровых кніг, скажу толькі, што летась доля масквічоў, якія чыталі электронныя кнігі, складала 13,2%, а пік прышоўся на 2015 год, калі доля аматараў электронных кніг складала 29,3%. На жаль, мне не даводзілася сустракаць апытанні, якія датачыцца беларускіх чытачоў, але няма сумнення, што яны павінны праводзіцца. Дык вось, летась Караткевіч стаў, бадай, самым запатрабаваным сярэд чытачоў беларускіх пісьменнікам. Прычым фактычна ўсе дзяржаўныя і многія прыватныя выдавецтвы выдалі за год хоць бы адну яго кнігу, а некаторыя і некалькі.

— **Адным словам, патрэбны самыя розныя ініцыятывы...**

— Сёння вялікая адказнасць у рэалізацыі кніг кладзецца на аўтараў. Напісаць добры твор мала, яго трэба данесці да чытача, гэта значыць, прадаць. У гэтым плане мне падаецца вельмі актуальным і своечасовым конкурс LitUp, арганізаваны летась Міністэрствам інфармацыі. Асабліва ён актуальны для аўтараў, якія рэалізуюць свае творы праз сацыяльныя сеткі. Асабліва гэта актуальна для аўтараў, якія рэалізуюць свае творы праз сацыяльныя сеткі. Асабліва гэта актуальна для аўтараў, якія рэалізуюць свае творы праз сацыяльныя сеткі.

добра твор мала, яго трэба данесці да чытача, гэта значыць, прадаць. У гэтым плане мне падаецца вельмі актуальным і своечасовым конкурс LitUp, арганізаваны летась Міністэрствам інфармацыі. Асабліва ён актуальны для аўтараў, якія рэалізуюць свае творы праз сацыяльныя сеткі. Асабліва гэта актуальна для аўтараў, якія рэалізуюць свае творы праз сацыяльныя сеткі.

— **Алесь Мікалаевіч, апошнім часам згадваецца і вава, «Мастацкая літаратура», новая ініцыятыва — маю на ўвазе ідэю, звязаную з выданнем літаратурна-мастацкіх часопісаў у рамках работы кніжнага выдавецтва...**

— Гаворачы пра аптымізацыю выдавецкай дзейнасці і далучэнне часопісаў да выдавецтва «Мастацкая літаратура», спадзяюся, што ў выніку гэтага ў «Мастацкай літаратуры» з'явіцца дадатковыя магчымасці ўплываць на літаратурны працэс і большую ўвагу звяртаць менавіта на сучасную беларускую літаратуру.

А ўвогуле, нашае жаданне і надалей быць не столькі канкурэнтамі — з Выдавецкім домам «Звязда», з выдавецтвамі «Беларусь» і «Беларуская энцыклапедыя імя Пётруся Броўкі», якія робяць неверагодна шмат для развіцця беларускага кнігавыдавства і беларускай літаратуры, — як партнёрамі, таварышамі і сябрамі, працуючы на карысць Беларусі. Таму што ў нас адны задачы і адна Радзіма.

Гутарыў Мікола БЕРЛЕЖ.

Спаса-Узнясенская царква

в. Вежкі, Жабінкаўскі р-н, Брэсцкая вобл.

ВЕЖАЦКІ ХРАМ, ДАРАГІ МАЙМУ РОДУ

ЗГАДВАЕЦЦА, як гадоў сорака таму я пры ўваходзе ў царкву сербскага манастыра Манасія прачытаў: «**Божа! Блаславі таго, хто заходзіць у гэты дом, абарані і ахілі таго, хто з яго выходзіць, і дай мір таму, хто ў ім застаецца**». Як высветлілася пазней, словы гэтыя належаць багамудраму Мікалаю (Веліміравічу), сербскаму святому XX стагоддзя.

Дарогу да старажытнага сербскага храма я знайшоў не сам — быў прывезены калегамі-сербамі. А сербы заўсёды вазілі замежныя дэлегацыі паказваць манастыры, царквы. Нягледзячы на афіцыйны атеізм, яны трымаліся перакананна, што няма і быць не можа больш надзейных сведчаньняў пра самасвядомасць народа, значнасць яго гісторыі, сутнасць традыцый, чым храмы. Асабіста ў мяне папучэць гонару за братні народ спалучалася з горыччу: у нас на той час, калі прымалі замежных гасцей, дык па завядзённым везлі на які-небудзь завод-гігант, на магутную электрастанцыю, на ударную будоўлю ці перадавы жытэлагадоўчы комплекс. А царквы і манастыры нашы аказваліся альбо дашчэнту ўжо разбураны, альбо ператвораны ў склады ці іншыя «карысныя» аб'екты.

НА той час я, малаверны, прадабчыць не мог — а каб хто і прадказваў, не паверыў бы, — што прыйдзе час, калі на маёй роднай зямлі храмы таксама будуць аднаўляцца, і нават пачнуць будавацца новыя. Асабліва грэе душу ўсё, што ў гэтым плане адбываецца на роднай Брэсцчыне. Дагэтуль не сціраюцца з памяці дні 16—19 верасня 1996 года, калі я меў гонар і вялікую радасць удзельнічаць ва ўрачыстасцях, прысвечаных памяці прападобнаму афанасію, ігумена Брэсцкага, святога заступніка маёй малой радзімы. Тады ўдалося пабываць на богаслужбіннях ва ўсіх храмах Брэста і ў Свята-Афанасьеўскай капліцы, наведваць таксама некалькі прыгарадных і вясковых прыходаў. А ў наступныя гады як удзельнічаў экспедыцыі «Дарога да святыхняў» пры нягаснай лампадзе з Дабратворным агнём ад Гроба Господняга, шчасліца быў у многіх царквах гарадоў і вёсак сваёй вобласці... Брэсцчына заўжды паказвала сябе трывалай у веры — да 1990 года тут захаваўся 102 прыходы з 97 святарамі (ці не палова ад усяго, што засталася ў БССР), а на 2020 год у адной Брэсцкай епархіі (хоць ёсць яшчэ і Пінская) налічваецца 202 прыходы, 239 святшчэннікаў, 4 манастыры...

Я нарадзіўся ў вёсцы Лышчыкі Кобрынскага раёна. Колькі я памятаю сабе, свой род і мясцовы люд, у нас веры трымаліся. Людзі не перасталі з пашанаю ставіцца да царкоўных свят, нават «прывятаўка», у адрозненне ад свят савецкіх; у нашай вёсцы не было нікога неахрышчанага; з палчэння старэйшага ўсе былі вячэняны; без царкоўнага адпывання ніводнага чалавека не пахавалі. Хоць, дарэчы, наша царква і нашы могілкі знаходзіцца ў іншым паселішчы, нават не самым бліжнім, — у вёсцы Вежкі. Паказальна таксама, што па ўсёй акрузе, за невялікім выключэннем, царквы заставаліся дзеючыя, праўда, школьнікам наведваць іх не дазвалялі настаўнікі,

пастаяннымі прыхаджанамі былі ў асноўным жанчыны, з мужчын — нямаючы.

Між тым, сярод такіх быў мой дзед Павел, ад якога, відаць, і да мяне дайшла вера — вядома, намнога слабейшая, чым у яго. Бабуля, родам якраз з Вежак, дзе знаходзіцца храм, таксама дарогу да яго не забывала, як і мая маці. Але ў гэтых адносінах дзедаў ульпы на мяне, баспрэчна, пераважае. Ад сваякоў (а ў дзеда было восем братоў і сясцёр) ды суседзяў даводзіла чуць, што з дзцінства ў яго натуры выяўлялася шчырая рэлігійнасць. Невыпадка яго з малых гадоў клікалі чытаць Псалтыр каля нябожчыкаў, прычым не толькі ў сваёй вёсцы, але і ў суседні. Памятаю, да дзеда часта прыходзілі аднавяціць — высветліць, на які месяц і дзень прыпадае ў гэтым годзе Пасха і калі, адпаведна, будзе тое ці іншае «рухомае» свята. І ён без календара ўсе даты вызначаў, карыстаючыся толькі «ручнай пасалітай», сутнасць якой тлумачыў мне, ужо студэнту, але я не здолеў

туды мамай, пасля прычасця падшоў да талеркі з артасам і схапіў яго цэлую жменю, за што маё дзядуля ўшчуваць мяне.

Гэта пазней я чуў ад дзеда, што царква невялікая, а мне так не здавалася, паколькі яна была непараўнальна большая за хату і нават за школу. Ды і людзей там збіралася многа, прычым незнаёмых і для мяне цікавых, нават дзіўных. Перш за ўсё маю на ўвазе рухавую жанчыну без ног, а на маё пытанне, як такое магчыма, мама шэптам адказвае, што такой цётка гэтая нарадзілася. Між іншым, я сустрэкаў яе таксама і праз гадоў сорака...

Ад маці ж я пачуў многа ўдакладненняў. Напрыклад, што ў цацвер Страснай сядміцы нашы людзі пасля вячэрняй службы вярталіся заўжды з запаленымі свечкамі, даносычы іх да сваіх хат. І мама не пахісна верыла, што ў гэтую пару дадзенага дня абавязкова сціхае вецер, прыпыняецца любая нягода. Што ж, кожнаму даецца па яго веры.

туды засвоіць. Праўда, пасталеўшы, стаў запісваць ад дзеда малітвы. А ў маленстве я маліўся нежак сваімі словамі. Калі гэта ўспамінаю цяпер, то і ўсімховаю, і губляюся... Справа ў тым, што я тады прасіў у Бога, каб Ён усім маім бліжнім даў пражыць семдзсят два гады. Чамусьці менавіта гэтая колькасць гадоў мне, малому, здавалася самай большай ці самай дапушчальнай для зямнога жыцця; а пры гэтым і не халала толку ўлічыць, што на той час дарогу дзеду майму было ўжо прыкладна столькі, колькі я жадаў яму. Дзякуй Госпаду, Бусень Павел адышоў у лепшы свет на восемдзсят дзевятым годзе жыцця. І бабуля, Чарота Харыціна, таксама пражыла больш за тое, што паводле маёй дзіцячых недамысленасці ўяўлялася найбольшым...

Зусяго непасрэдна ад дзеда пачуваюцца пра нашу царкву ў памяці захаваліся толькі асобныя дэталі. Напрыклад, што цяперашняя — зусім не такая, як колішняя, вельмі прыгожая і вялікая, трохкупальная, што купалы той было відаць у ясныя дні з нашай вёскі за тры вярсты з гакам, што на прастольнае свята (у нас казалі «на заклад») там збіралася ўся акруга. Раствлумачу, што «цяперашняя» (дакладней, «тадышняя», бо на дадзены момант на яе месцы новая) — гэта тая, у якой мяне хрысцілі, «увядзённае» здзейснілі, і ў якую да прычасця вадзіць пачалі. Дарэчы, чамусьці выразна прыпамінаецца, як я, малы, прыведзены

сумненне і дата перабудовы храма ў пачатку XX стагоддзя.

Нядаўна бэльскі калега Дарафей Фіёнкі прыслаў мне копію № 3-4 «Гродзенскіх епархіяльных ведамасцяў» за 1914 год, дзе на старонках 36-37 змешчана такая нататка: «Кобрынскі благочинны рапорт за № 700 донес Консistorии, што новы Вежковский храм сооружен на чисто местные средства — пожертвования прихожан в сумме 12 000 руб.; причём при сооружении храма особенно много потрудились бывший настоятель Вежковской церкви, ныне наблюдатель церковных школ Слонимского уезда, св. Владимир Смирнов, псаломщик Николай Ковалевский, церковный староста А. Черот и земский начальник 2 участка, Пружанского уезда, Борис Алексеевич Зеленский, почетный член Строительного Комитета».

Шчыра прызнаюся, што ад родзічаў пра гэта мне не даводзілася чуць, а на тое, каб праверыць такія звесткі ў архівах, не стае часу. Але незразумела, адкуль у некаторых інтэрнэцыйскіх матэрыялах узялася дата будаўніцтва ў 1925 годзе.

Авось пра знішчэнне храма, пабудаванага ў 1912—1913 гг., мне вядома са слоў рэальных сведкаў і раней ужо апублікавана. Здарылася гэтая бяда ў 1943 годзе. Царква згарэла. І не ад рук немцаў, як можна было б падумаць.

Настаў цацвер Светлай сядміцы, па-мясцовому — Наўскага Вялікадня. Паводле нашай традыцыі, у гэты дзень памінаюцца душы раней стачылых і асвячаюцца маглы. На абедні з паніхідай, як звычайна, прысутнічала шмат людзей. А пасля богаслужэння амаль усе яны накіраваліся на могілкі, што знаходзіцца прыкладна ў двух кіламетрах, дзе па традыцыі павіны былі акрапляцца святой вадою маглы. Не ўсе паспелі дайсці туды, я давялося бегчы назад — заўважылі палым над царквою. Калі прыбеглі, царква палала. Усё ж такі здолелі вынесці з агню свяшчэнныя сасуды і кнігі, іконы, харугвы, падсвечнікі, іншыя рэчы царкоўнага ўжытку. А сам будынак згарэў да тры з паловай стагоддзі. Хоць першую згадку пра яго адны датуюць 1668 годам, другія — 1660-м. Са свайго боку магу ўдакладніць, што Вежкі былі пазначаны на карце, копія якой прыкладна да першага выдання энцыклапедычнага даведніка «Францыск Скарына» і якая адлюстроўвае стан яшчэ сярэдзіны XVI стагоддзя. Гэта, бады, не з-за колькасці насельніцтва ці асаблівай стратэгічнай важнасці, а, напэўна ж, таму што ў паселішчы была царква, і па ўсіх дакументах яно значылася як цэнтр прыхода. У сувязі з далейшым лёсам храма не надта пераканана згадваюцца спецыяльныя граматы караля Станіслава Панятоўскага прыходскаму святшчэнніку. Нялішне было б таксама высветліць дакладнасць таго, што мясцовыя старэйшыя расказвалі нядаўняму вежакцаму святшчэнніку, а. Міхаілу Канцэвічу — у вайну 1812 года калі царквы былі пахаваны салдатамі расійскай арміі. А вось змешчана ў інтэрнэце інфармацыю пра пахаванні там германскіх салдат 1914—1915 гг. вярта праверыць з-за яе малаверагоднасці. Выклікае

ПАСЛЯ вайны, калі савецкая ўлада набрала сілу, рубам ставілася пытанне, быць ці не быць прыходу і царкве наогул. Нягледзячы на ўсе супярэчнасці, прыход захаваўся. Праўда, сталі часта мяняцца святшчэннікі, пакуль не з'явіўся айцец Анатолій Сакалоўскі, які аддаў Вежакцаму прываду калі трох дзесцігоддзяў жыцця — уласна, заставаўся тут да вечнага спачуну.

За тры гады прыкметна зменшылася вясковая насельніцтва. І здавалася, што царкоўнае жыццё ўжо затухае. Але, як вядома, на ўсё воля Господня. Прыход стаў акармляць малады святшчэннік — а. Міхал Канцэвіч. І, з блаславення прываду калі трох дзесцігоддзяў жыцця — уласна, заставаўся тут да вечнага спачуну. За тры гады прыкметна зменшылася вясковая насельніцтва. І здавалася, што царкоўнае жыццё ўжо затухае. Але, як вядома, на ўсё воля Господня. Прыход стаў акармляць малады святшчэннік — а. Міхал Канцэвіч. І, з блаславення прываду калі трох дзесцігоддзяў жыцця — уласна, заставаўся тут да вечнага спачуну.

НУ а мая асабістая гісторыя руху насустрэч Духу Святому папоўнілася яшчэ адной старонкай. 8 лістапада 1997 года, у дзень памяці вялікамуначка Дзімітрыя Салунскага, светлай памяці Высокапраасвясчэнны мiтрапаліт Філарэт у заслужэнні архімандрыта Іаана (тады сакратара Мінскай епархіі, а цяпер архіепіскапа Брэсцкага і Кобрынскага) і святшчэннаслужыцеляў Брэсцкай епархіі здзейсніў асвячэнне прастола новабудаванага Вежакцага храма ў гонар Узнясення Хрыстовага. Столькі людзей на гэтай тэрыторыі, пэўна ж, ніколі не збіралася з усіх наваколных вёсак і з бліжніх гарадоў. Адбывалася не толькі царкоўная ўрачыстасць — складвалася надзвычайная важная нагода задумацца пра мінулае і будучае наогул і сваёй маленькай радзімы ў прыватнасці. Што ж датычыцца агульнага настрою, то ён быў блізка тэму, які перадаецца паспальнымі вершам: «Сей дзень яго же сотворі Господь, возбудуемъя и возвеселимся в оны».

Між тым і апісаная падзея адбылася ўжо на дзядзьчыне амаль у чвэрць стагоддзя. На Вежакцаўскім прыходзе цяпер новы малады святшчэннік — а. Уладзімір Кандрашчак. А царква стаіць, як заўжды, чакаючы вернікаў. Таму я стараюся хоць раз у год яе наведаць. А непаладзіць на могілках чакаюць таксама бацькі і ўсе мае продкі па абедзвюх лініях. Але пра гэта ўжо казаў, збіваюся на паўторы, як усе старыя...

Р. С.:

У свой час, пішучы пра асвячэнне царквы, я наракаў, што ў «Зводзе помнікаў гісторыі і культуры Беларускай ССР. Брэсцкая вобласць...» які ўключае нават самаутужанай вытворчасці імя Чапаева перад будынкам праўдзінна мясцовага калгаса, што носіць яго імя, Вежакці храм не згадваецца. Сітуацыя змянілася. Змены кожны можа аглянаць па-свойму. Але застае калгаса імя Чапаева цяпер сельскагаспадарчы кааператыву «Узнясенскі».

Іван ЧАРОТА.

Архіўныя гісторыі

ЖОНКА ТАРАШКЕВІЧА, СВАЯЧКА КУКАЛЬНІКАЎ

У лютым споўнілася 120 гадоў з дня нараджэння Веры Андрэеўны Ніжанкоўскай. Імя яе ў гісторыі беларускай культуры больш за ўсё згадваецца побач з імем яе мужа, вядомага грамадскага і палітычнага дзеяча, вучонага-мовазнаўца, пісьменніка і публіцыста Браніслава Тарашкевіча. Успаміналі яе часта і як пляменніцу знакамітага Аляксандра Уласава, рэдактара-выдаўца праслаўленай газеты «Наша Ніва». Пра свайго дзядзьку яна таксама напісала некалькі старонак успамінаў. Але Вера Андрэеўна пакінула пасля сябе ўнікальныя архіўны збор, які стараннямі яе дачкі Ірыны Ніжанкоўскай перададзены ў Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва. Давайце разам наведваем гэты фонд.

Партрэт Веры

Пачнем з фотаздымка, на якім — наша геранія ў юнацтве. Розум, жошасць... Вера Андрэеўна Ніжанкоўская нарадзілася 8 лютага 1901 году ў спадчынным маёнтку Калісберг бліз Радашковіч у сям'і вядомага гісторыка, зборальніка, заснавальніка Мінскага царкоўна-археалагічнага музея Андрэя Канстанцінавіча Сніткі, 155-гадовы юбілей якога прыпадае таксама на гэты год. Сям'я мела свой дом і ў Мінску на вуліцы Праабражэнскай, а пасля Васялей. З уражаннем свайго мінскага дзяцінства аўтарка ўспамінаў пакінула адзін вельмі цікавы эпізод. «Да 1911 года наш дом быў на Праабражэнскай вуліцы (Інтэрнацыянальная). З вокнаў дома была бачна вуліца, і вось мне, дзяўчынец, запомнілася сцена: па вуліцы з суда ў турму вялі арыштантаў. Мне казалі, што некага з іх асудзілі да пакарэння смерцю. За арыштантамі бег натоўп. Запомнілася жанчына, якая голасна крычалая, з растрапанымі валасамі. Гэта было, відаць, у 1905 годзе».

Юнацтва Веры Андрэеўны прыпала на цяжкія гады Першай сусветнай вайны. У 1915 годзе пачалася эвакуацыя Мінска. Сніткі сям'ёй выехалі ў Глухаў Сумскай вобласці. Там Вера паступіла ў жаночую гімназію. Яе старэйшы брат Усевалад, студэнт Пецябургскага політэхнічнага інстытута, пайшоў добраахвотнікам у гусарскі полк і 15 чэрвеня 1915 года загінуў каля Любачава пад Львовам. Другі брат, Андрэй, студэнт Пецябургскага інстытута шляхоў зносін, быў мабілізаваны ў армію ў 1916 годзе і трапіў у Віленскую вайсковую школу, якая была эвакуявана ў Палтаву. Летам 1916 года сям'я жыла ў Палтаве. У тым жа годзе Вера Андрэеўна перавялася ў Кіеўскі жаночы інстытут. Але юная дзяўчына марыла пра Пецябург і восенню 1916 года паступіла ў Смольны інстытут.

Лютаяўская рэвалюцыя 1917 года змяніла ўсе планы. Смольны інстытут быў пераведзены ў Новачаркаск, і Вера вярнулася да бацькоў у Глухаў.

Тарашкевічы і Уласавы

Вось яшчэ адзін здымак. Подпіс: «Вера і Браніслаў Тарашкевічы з сям'ёй дзядзькі Аляксандра Уласава. 1926 г.».

У канцы 1921 года Вера з маці вяртаюцца на радзіму. Спачатку прыязджаюць у Мінск. На работу ўладкавацца было амаль немагчыма, і яны прымаюць рашэнне падаць дакументы ў Камісію па рэпатрыяцыі для выезду ў Радашковічы, якія ў той час апынуліся ў межах Польшчы, і ў красавіку 1922 года атрымліваюць дакументы на выезд. У гэтым жа годзе ў дзядзькавым доме Вера Андрэеўна і пазнаёмілася з Браніславам Тарашкевічам. Пазней у сваёй біяграфіі напісала: «На зіму мы выехалі ў Вільню, дзе Тарас (Браніслаў Тарашкевіч. — Г.З.) мяне вучыў лаціне і намаўляў вучыцца. 1923 — восенню я паступіла ў Універсітэт як «вольныя слухач» і жанілася з Тарасом. Жылі мы па Віленскай, 12, а летам у Андрэеўцы. У 1924 г. заклалі дом «на фэрме», жылі то ў Вільні, то ў Радашковічах. У 1925 г. нарадзіўся сын Радаслаў.»

У пачатку 1927 года Браніслаў Тарашкевіч быў арыштаваны па справе Беларускай сялянска-работніцкай грамады. Для Веры Андрэеўны пачаўся цяжкі перыяд паездак у Варшаву, дзе яна дамагалася сустрэч з мужам да сканчэння следства, а пасля паездкі ў Вронкі, Вільню, Грудзёнак, Бельск на сустрэчы са знявольным мужам. Пасля масавых пратэстаў грамадскасці Браніслаў Тарашкевіч быў адпушчаны і ў верасні 1930 года выехаў у Сопат. У снежні Вера Андрэеўна разам з маленькім сынам паехала да мужа. Але ў чэрвені 1931 года Тарашкевіч быў зноў арыштаваны, а ў лістападзе 1932 года асуджаны на 8 гадоў катаржнай турмы. Знявольненне адбываў пераважна ў Гродне. Для жонкі і сына ўсё пачыналася нанова. У 1933 годзе ў выніку дамоўленасці паміж савецкім і польскім ўрадамі па абмене вязнямі Тарашкевіч выехаў у СССР. Вера Андрэеўна успамінае: «Калі Тараса вымянялі з турмы ў СССР, я мела права таксама паехаць у саветы. І вось тут пачалася для мяне вялікая драма. Паехаць да Тараса, узяўшы з сабой Славука, і пакінуць маму ўжо

старой кабетай адной, без маты жыць далей. Каб маці пратэствала супраць майго выезду, прасіла... я б можа і паехала. Але маці маўчала і толькі глядзела на нас вачыма поўнымі адчаю. І я адмовілася ад выезду, хоць траціла найдаражэйшага мне чалавека.»

У 1936 годзе Вера Андрэеўна набралася шлюбам з Уладыславам Ніжанкоўскім, палякам, «загадчыкам» школы ў Радашковічах і ўзяла прозвішча свайго другога мужа. У 1938 годзе польскія ўлады выслалі Ніжанкоўскага ў двухкласную школу пад Кракаў толькі за тое, «што ажаніўся з беларускай і Тарашкевіч». Але ў 1939 годзе

ён змог вярнуцца ў Радашковічы да сям'і. У верасні таго ж года з прыходам савецкіх войскі сям'ю Ніжанкоўскіх выселілі ў дамкі на Касцельнай плошчы. 26 мая 1940 году ў Веры і Уладыслава Ніжанкоўскіх нарадзілася дачка Ірына. У самым пачатку Вялікай Айчыннай вайны дом Ніжанкоўскіх згарэў, і яны вярнуліся ў хатку на тэрыторыі бальніцы, пад якую быў забраны ў 1939 годзе іх дом. У 1943 годзе быў забіты Ніжанкоўскі, а 15 чэрвеня 1944 года ў партызаных загінуў сын Веры і Тарашкевіча Радаслаў.

Вера Андрэеўна ў сваім маленькім дамку пражыла ўсё жыццё і памерла 7 мая 1998 года.

Кукальнікі і Сніткі

Зірнем на гэты здымак: «Павел Кукальнік з Андрэем і Кацярынай Сніткамі. 1869 год».

Кукальнікі — вядомы род у гісторыі расійскай культуры. Што іх зьявае з Верай Ніжанкоўскай?

Род яе бацькі Андрэя Канстанцінавіча Сніткі паходзіў з пад Паллака. Дзед, Канстанцін Міхайлавіч Снітка, вучыўся ў кадэцкім корпусе ў Пецябургу. Вера Андрэеўна згадвала: «дзед, будучы хлопцам, удзельнічаў у саборніцтвах

кадэтаў у Пецяргофе, дзе яны мусілі прайсці пад нейкім каскадам у прысутнасці царыцы. І дзед атрымаў ад яе прысценак з зала-тога друту з ізумрудам. Ён доўга ў нас быў. Быў у нас і партрэт дзеда ў вайсковай форме». У Пецябургу Канстанцін Снітка пазнаёміўся з Марыяй Пузырзускай, роднай пляменніцай братаў Паўла і Нестара Кукальнікаў. Павел Кукальнік быў вядомы гісторык і пісьменнік, доктар права. Яго брат Нестар Кукальнік — вядомы рускі паэт. І яшчэ адна цікавая дэталі: Нестар Кукальнік, Аляксей Пузырзускі (бацька Марыі) і Мікалай Гоголь былі аднакашнікамі па Нежынскім ліцэі князя Безбародкі. Сяброўства іх працягвалася і ў Пецябургу. І не толькі сяброўства, а і сваяцтва. Так, Павел Кукальнік узяў шлюб з Юліяй Пузырзускай, дачкой Аляксея ад першага шлюбу, а сам Аляксей пабраўся шлюбам з роднай сястрой Кукальнікаў Марыяй. У сям'і Аляксея і Марыі Пузырзускіх нарадзілася пацёрка дзяцей, у тым ліку дачка Марыя — бабуля Веры Андрэеўны Ніжанкоўскай. Увогуле, у архіве Веры Андрэеўны след Кукальнікаў-Пузырзускіх вельмі значны і вельмі цікавы.

Задоўжаная спадчына і апекуны

А вось на гэтым здымку немалады пан і подпіс: «Броніслаў Осипович Свидзинский, друг моего отца. 1875 г.»

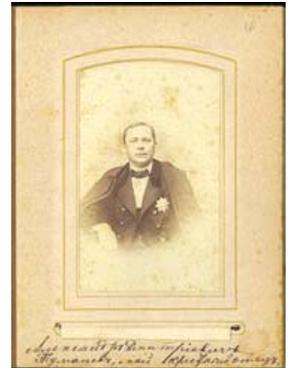

Шлюб Канстанціна Сніткі з Марыяй Пузырзускай адбыўся ў 1865 годзе. У сваіх успамінах Вера Андрэеўна запісала: «Бабка жыла там (у Пецябургу. — Г.З.) і цікамы асяроддзі (Брулоў, Кукальнікі, Крылоў, Глінка). А вышаўшы замуж за дзеда ў 1865 г., яна трафіла ў маёнтак дзеда — Карльсберг (альбо Калісберг). Дом быў гнілабітны, вілготны. Дзед у гэты час быў «предводителем дворянства» ў Вілейцы (маршалак). Я асабіста дзеда не люблю. Ён меў шырокую натуру. Як маршалак ён трымаў у Вілейцы і Калісбергу «адкрыты дом», дзе ўсе дваране маглі жыць і сілкавацца. А сам ён век быў у раз'ездах, хлапочка за сваіх падпаечных. [...] І вось мая бабка з Пецябурга трафіла ў глухую мейсцовасць, часцей мужа няма, ён больш жыве ў Вілейцы. Дом вілготны, клавесіні і мэблі, якія яна прывезла, псуліся. У 1866 годзе ў Вільні раздзіліся блізныя: мой бацька — Андрэй і дзядзька Каця (пасля Жыркевіч), а бабка паехала хварэць». У 1875 годзе Снітка раптоўна памірае і пакідае ўдаву з дзевяцігадовымі дзецьмі і «страшэнна забытаную, задоўжаную спадчыну». Апекуном сям'і становіцца Браніслаў Восіпавіч Свідзінскі. Ён прадаў частку зямель Сніткаў і разлічыўся з даўгамі,

а ўдаве раіў рабіць мінімальныя выдаткі. У 1879 годзе ад сухоўтаў памірае і Марыя Снітка. Дзеці Андрэй і Кацярына засталіся круглымі сіротамі. Замяніла ім маці Варвара Іванаўна Пельская, сяброўка Марыі, пра якую Ніжанкоўская напісала, што тая была пазашлюбнай дачкой князя Трубыцкага. Яна пакінула свой утульны дом у Маскве, каб ахвяраваць сваё жыццё дзеля выхавання сірот і назаўсёды пасяліцца ў Калісбергу — Вільні. Далучаецца да яе і Павел Васілевіч Кукальнік, які апякуецца асірацелымі дзецьмі свайго роднай пляменніцы.

Разгалінаваны род

Гэты здымак падпісаны Верай Ніжанкоўскай так: «Александр Дмитриевич Туманов, мой крестный отец».

Кацярына Снітка, любімая Верай Андрэеўнай цёця Каця, у 1888 годзе выйшла замуж за Аляксандра Уладзіміравіча Жыркевіча, вядомага ваеннага юрыста, пісьменніка і калекцыянера, паходжаннем з Віцебскай губерні. Многія дакументы архіва Ніжанкоўскай расказваюць пра лёс Кацярыны і Аляксандра Жыркевічаў, пра іх жыццё ў Вільні і Пецябургу, пра сяброўства і перапіску з Рэпіным, Талстым, Чэхавым і многімі іншымі. Ад Кацярыны ў Веры Андрэеўны застаўся ўнікальны фотаальбом, дзе сабраны здымкі герояў той далёкай эпохі, у тым ліку вельмі рэдкія, якія адносяцца да першай паловы 1860-х гадоў. Сярод іх сёстры і брат Аляксандра Уласава, агляку Свідзінскі, рэдкі здымак дзіцячай пісьменніцы Макаравай з роду Вяпрыцкіх (1834—1887) і самы ранні, датаваны дароўным надпісам 1865 года, хроснага бацькі Кацярыны і Андрэя Сніткаў Аляксандра Туманава (1817—1886), які служыў у Вільні па ведамстве Міністэрства народнай асветы і быў сябрам Сніткі.

Род Веры Андрэеўны Ніжанкоўскай па маці, Лізавета Мікітаўна Уласавай, вядомы ад яе прадзеда Аляксея Уласава, святара пасольскай царквы ў Канстанцінопалі, а пасля Віленскай паштовай царквы. Захаваліся здымкі многіх прадастаўнікоў роду Уласавых, успаміны пра іх, радаводны складзеныя Верай Андрэеўнай. Спрабавала Вера Андрэеўна скласці і радавод свайго бабулі Алены Адамаўны з Канчэўскіх. Яе бацька Адам Канчэўскі быў святаром у Рэчцы пад Вілейкай. Адам Канчэўскі меў брата Ігната, на радаводнай галінцы якога ёсць яшчэ адзін Ігнат — яго ўнук, вядомы беларускі паэт, публіцыст, асветнік Ігнат Уладзіміравіч Канчэўскі (1896—1923), які пісаў пад псеўданімамі Ігнат Абдзіраловіч і Ганна Галубянка.

Ганна ЗАПАРТЫКА, дырэктар БДАМЛІМ.

Спорт-тайм: наш фармат

ПЕРАМОЖНЫ НАСТРОЙ БЕЛАРУСАЎ ПАЦВЯРДЖАЕЦЦА СПРАВАЙ

ПАДЗЕЯ ТЫДНЯ. У Рэспубліканскім цэнтры алімпійскай падрыхтоўкі па зімовых відах спорту «Раўбічы» прайшло апошняе ў гэтым зімовым сезоне спартыўнае свята «Мінская лыжня». У біятлоннай эстафетнай гонцы 4x2 км перамагла каманда Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі. Другое і трэцяе месцы занялі каманды Віцебскага аблвыканкама і Брэсцкага аблвыканкама адпаведна. Каманда прафсаюзаў Рэспублікі Беларусь стала найлепшай сярод аматарскіх камандаў. Прадстаўніці Міністэрства па надзвычайных сітуацыях занялі першае месца сярод камандаў сілавых міністэрстваў і ведамстваў. На старт выйшлі і каманды цэнтральных апаратаў міністэрстваў і ведамстваў колькасцю сто чалавек і больш, тут роўных не было камандзе Міністэрства па падатках і зборах. А каманда Міністэрства спорту і турызму стала трыумфатарам спаборніцтваў сярод камандаў цэнтральных апаратаў міністэрстваў і ведамстваў колькасцю сто чалавек і менш.

ГЕРАІНА ТЫДНЯ. Беларуская біятлістка Дзінара Алімбаева заваявала серабро ў гонцы пераследу на дзевятым Кубку свету па біятлоне ў Нове-Места (Чэхія). Алімпійская чэмпіёнка не дапусціла ніводнага промаху на агнявых рубяжках. А дыстанцыю ў дзевяць кіламетраў Дзінара пераадолела, на 34,6 секунды адстаўшы ад пераможніцы Цірыль Эхаф, прад-

стаўніцы Нарвегіі. Бронзавы медаль дастаўся немцы Францысцы Пройс. Гэта трэці медаль Дзінары Алімбаевай на этапах Кубка свету ў сёлетнім сезоне.

Напярэдадні 10-га заключнага этапу Кубка свету, запланаванага на 19—21 сакавіка, Дзінара займае сёмае месца ў агульным заліку. У яе актыве — 652 балы.

ГЕРОІ ТЫДНЯ. Мужчынская зборная Беларусі па гандболе выйграла два матчы ў межах кваліфікацыйнага чэмпіянату Еўропы 2022 года. У дамашнім матчы супраць каманды Італіі 10 сакавіка беларусы былі мацнейшыя з вынікам 37:32. лепшым бамбардзірам стаў Мікіта Вайлупаў, які закінуў 11 мячоў. Праз тры дні, 13 сакавіка, беларуская каманда ў гасцяў абыграла дружыну з Латвіі — 39:27. І зноў сярод беларускіх гандбалістаў вызначыўся Мікіта Вайлупаў, на рахунку якога 14 мячоў.

Зборная Беларусі правяла чатыры матчы з шасці запланаваных. З трыма перамогамі і шасцю баламі каманда займае першае месца ў турнірнай табліцы.

СТРАТА ТЫДНЯ. На 52-м годзе жыцця памёр галоўны трэнер жаночай зборнай Беларусі і гандбольнага клуба «Гомель» Тажом Чатэр. Славенскі спецыяліст узначальваў беларускую зборную з 2013 года, пад яго кіраўніцтвам каманда правяла 57 матчаў. З 2016 года Тажом Чатэр працаваў галоўным трэнерам «Гомеля», дзякуючы яму клуб чатыры разы становіўся чэмпіёнам краіны і ўладальнікам Кубка Беларусі.

ТУРНІР ТЫДНЯ. У Казахстане прайшоў чэмпіянат свету па лыжнай акабратыцы. Ганна Гуськова, Макар Мітрафанав і Павел Дзік занялі чацвёртае месца ў спаборніцтвах змешаных каманд. За свае скачкі беларусы атрымалі ад суддзюў 247,74 бала. Алімпійская чэмпіёнка Ганна Гуськова заняла пятае месца планетарнага першынства, яе выніковая адзнака — 79,69 бала.

У ШТОТЫДНЁВЫМ АГЛЯДЗЕ «ЗВЯЗДЫ» ДЗЕЛІМСЯ СПАРТЫЎНЫМІ НАВІНАМІ, НА ЯКІЯ ВАРТА ЗВЯРNUЧЬ УВАГУ

АБ'ЯВА ТЫДНЯ. Томас Бах пераабраны прэзідэнтам Міжнароднага алімпійскага камітэта (МАК). Гэта было вырашана падчас 137-й сесіі МАК. Томас Бах быў адным кандыдатам на пост кіраўніка арганізацыі. Паўнамоцтва прэзідэнта МАК пасля абрання ўступяць у сілу па заканчэнні Алімпійскіх гульняў у Токіа, якія пройдць з 23 ліпеня да 8 жніўня.

ПЕРАМОГІ ТЫДНЯ. З 8 да 14 сакавіка ў Казані прайшоў аб'яднаны мужчынскі і жаночы міжнародны тэнісны турнір серыі ITF World Tennis Tour — KAZAN KREMLIN CUP 2021. Беларускія тэнісісты сталі трыумфатарамі спаборніцтваў. Юлія Гатука перамагла ў жаночым адзіночным разрадзе. У фінальным паядынку яна была мацнейшая за польскую спартсменку Урсулу Радваньску. Вынік сустрэчы — 7:6, 4:6, 6:4.

У парным разрадзе пераможцамі турніру стаў дуэт беларускай тэнісісткі Шалімар Тальбі і прадстаўніцы Нарвегіі Ульрыкі Эйкеры.

Іван Лютарэвіч і Яраслаў Шыла таксама вызначыліся ў парным разрадзе. У вырашальнай сустрэчы яны перамаглі прадстаўнікоў Расіі Міхайла Фуфыгіна і Барыса Пакацілава. Вынік матча — 4:6, 7:5, 10:7. Перамога прынесла тэнісістам трэці сумесны тытул.

НАДЗЕЯ ТЫДНЯ. Упершыню ў гісторыі ўдзелу вайлейбольнага клуба «Мінчанка» ў расійскай Суперлізе беларуская каманда выйшла ў плей-оф адкрытага чэмпіянату Расіі. Але ўжо ў першым матчы беларускі ўступілі сапернікам з клуба «Ленінградка» з вынікам 2:3 (25:16, 25:23, 26:18, 26:28, 24:26, 11:15).

Наступны матч у серыі да дзвюх перамог каманды правядуць 20 сакавіка. Перамога стане ўдзельнікам «Фіналу шасці», гульні якога запланаваныя з 28 сакавіка да 3 красавіка.

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота з адкрытых крыніц.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.22	19.16	11.54
Віцебск —	7.12	19.05	11.53
Магілёў —	7.12	19.06	11.54
Гомель —	7.08	19.03	11.55
Гродна —	7.37	19.31	11.54
Брэст —	7.37	19.32	11.55

Месяц

Маладзік 13 сакавіка.
Месяц у сузор'і Цяльца.

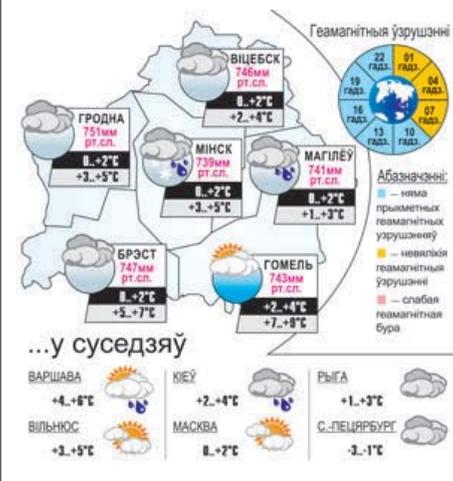
Імяніны

Пр. Васіліска, Зінона.
К. Ізabella, Гіляра, Рэната.

Фота Алены ДАУЖАНОК

ЗАЎТРА

Даты	Падзеі	Людзі
16 САКАВІКА 1846 год — нарадзіўся (горад Мсціслаў) Адрыян Віктаравіч Прахад, расійскі і украінскі гісторык мастацтва, археолаг, доктар мастацтвазнаўства. Выкладаў гісторыю і тэорыю мастацтва ў Пецярбургскім і Кіеўскім універсітэтах і пецярбургскай Акадэміі мастацтваў. Даследаваў мастацтва Старажытных Егіпта і Грэцыі, Кіеўскай Русі, помніку царкоўнай архітэктуры Вальны. Аўтар адной з першых публікацый пра мастацкую спадчыну Тараса Шаўчэнкі. У 1884—1896 гадах кіраваў будаўніцтвам і ўнутраным аздабленнем Уладзімірскага сабора ў Кіеве.		1771 год — нарадзіўся Антуан-Жан Гро, французскі мастак, афіцыйны жывалісец Напалеона I.
1946 год — нарадзіўся Мікалай Міхайлавіч Кірычэнка, акцёр, народны артыст Беларусі. Працаваў у Брэсцкім абласным драматычным тэатры, з 1971-га ў Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы (у 2005—2009 гадах — дырэктар). З 1987-га выкладаў у Беларускай акадэміі мастацтваў, прафесар.		1926 год — ажыццёўлены першы ў свеце запуск ракеты з вадкасным рэактыўным рухавіком, створанай амерыканскім канструктарам Робертам Гададарам.
2001 год — 16—18 сакавіка ў Маладзечне адбыўся рэспубліканскі тэатральны фестываль «Маладзечанская Сакавіца — 2001».		1941 год — нарадзіўся Бернард Берталучы, італьянскі кінарэжысёр, сцэнарыст, прадзюсар. Паставіў фільмы «Апошняе танга ў Парыжы», «Апошні імператар», «Маленкі Буда» і іншыя. Уладальнік шматлікіх прэстыжных узнагарод у галіне кіно.
2006 год — Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ,		1966 год — амерыканскі астранаўт Ніл Армстранг і Дэвід Скот ажыццёвілі першую ў свеце ручную стыкоўку пілатуемага касмічнага карабля са спадарожнікам-мішэнню.

УСМІХНЕМСЯ

Васіль Пятровіч ужо дасягнуў таго ўзросту, калі, глядзячы маці ў вочы, можа сказаць:
— Суп я есці не буду!

— У які момант вы ўпершыню адчулі варушэнне вашага дзіцяці?
— Калі ён збіраў рэчы і пераязджаў жыць у асобную кватэру.

Парада бывалых: лепш сорамна, чым ніколі!

І хто гэта прыдумаў, што з жанчынамі складана? Падышоў, абняў, сказаў, што прыгожая, разумная...
Калі зусім нічога ў галаву не лезе, спытай:
— Я не зразумеў, ты пахудзела, ці што?
— Слухай, Анжэла, ты такая класная! Вось камусьці пашанце!
— Можа, табе?
— Чаму адразу мне?!